

ek

ez, amelyben ve-
ekeire.
s 30-án 25-ik ülés.
szövetségi mandá-

olyásu volt a kül-
erek érkekezlete

A Reuter távirati
özö, hogy Barthon
r és Sir John Si-
ster a tegnapi nap
beszélést folytattak
ól és a két hatal-
ás kérdésekről is.
jes nyíltsággal és
eg a problémákat.
az angol külügy.
lia politikáját a
egységes támoga-

az angol-francia
eserével) kapcsolat
találkozás során
miniszter szemre-
nak és a francia
oztatta, hogy

ül felelős a le-
siralmas hely.

iszter rámutatott
szág április 17-iki
ombaként hatott,
ési politika és a
ve vágó irányvöl-
Barthou tiltako-
nyarazások ellen,
y Franciaország
leszerelési políti-
azt az értesülést
miniszterek eszme-
folyásu volt, Bar-
linformált helyről
az angol külügy-
enyben a leszere-
vános főbizottsági
smetelnéj szemre-
s felszólalás a
ebizonyítani, hogy
nem Németország
őfeszítések kudar-

szág a Dardanellek
sa ellen

Balkán-egyezmény
ek külügyminisz-
tak, amelynek so-
gyváltatták Török-
át, hogy a Darda-
nától demilitál-
harizálhassák. A
esülésé szerint a
est egyelőre nem
tesülést szereztek,
lene van a zóna
vezésének, mert
szág a precedens
ájára s a maga
a rajnai demilitá-
lását. A Balkán-
kormányai között
ben nézeteltéré-
a Franciaország-
függőségi viszony

abilizáló-
rmány

te

unkarest; tudósi-
terelnök ma dél-
volt a királynál.
el a királyi pa-
varakozó újság-
jelentette ki:
megkezdett ut-
gy hasznára le-
koronának. A
rendkívüli ülés-

abilizáló-
rmány

te

unkarest; tudósi-
terelnök ma dél-
volt a királynál.
el a királyi pa-
varakozó újság-
jelentette ki:
megkezdett ut-
gy hasznára le-
koronának. A
rendkívüli ülés-

unkarest; tudósi-
terelnök ma dél-
volt a királynál.
el a királyi pa-
varakozó újság-
jelentette ki:
megkezdett ut-
gy hasznára le-
koronának. A
rendkívüli ülés-

Taxa postală plătite în num. No. 224713-929.	Szerkesztőség és kiadóhiva- tal: Cluj, Str. Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 118, negyedévre 328, fél- évre 680, egészévre 1280 lei. Kül- földre: Havonta 2, negyedévre 6, félévre 12, egészévre 26 dollár. Hír- adatok díjazabás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bányai időszak egyetlen napilapja. Cik- keink utánnomását csak a for- rás megjelölésével engedjük meg.
--	---

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bereményi leveleket nem fogadunk el. Kérletek megöröszölés és visszaküldését nem vállaljuk. Szerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát- szegi Ernő, Str. Matei Millo 4.	Ara 5 lej
Csütörtök, 1934 május 31.	
5694. ÉV SZIVAN 17.	XVII. ÉVF. 118 SZÁM.

A 15 százalék

Elmultak a kormánykrisz napjai, amikor a liberális kormány maga mögött érezhette nemcsak pártját, de az ország közvéleményének jelentékeny tömegeit. Csak éppen a közvetlenül a husos-fazéknál érdekeltek és azok, akik ebben a zavarosban is halászni szerettek volna, vártak valami jót ettől a különös kormány ingadozástól.

Az utóbbi hírek hatására az ország közvéleménye fellélegzett. Elmult a krízis nem lesz diktatura, marad a régi rossz, ami még mindig jobb, mint valami szokatlan és ismeretlen rossz.

Az örömteli sóhajtás azonban még el sem röppenhetett és máris olyan hír került szárnyra a kormány minisztertanács naplójából, ami milliók és milliók homlokát vontá ráncba.

A minisztériumok 15 százalékos költségvetési redukciójára gondolunk.

A 15 százalékos redukciónak az első nemzeti parasztpárti kormány egészen más nevet adott. Ugy nevezte el, hogy: **aldozati görbe.**

Kétszer hajtottak végre ilyen áldozati görbét és koldusbotra juttatták vele az ország köztisztviselői karját.

Olyan koldusok tették vele a tisztviselőket, hogy ebből a nyomorból, mint mosárból a nád, nőttek ki a szélsőséges rohamcsapaék furkói...

Tízgáz meggyőződésünk, hogy a köz. tisztviselők fizetését már nem lehet jobban megnyírni.

Vagy ha megnyírják, akkor ez olyan következményekkel járna, amellyel a magabizós és erejét ismét visszanyert liberális kormány sem tud számolni.

Nem hinnék, hogy a hadfelszerelési anyagok fedezetének hátréttá szolamu jelszavával el lehet majd kábitani az enni kéri állami tisztviselőt, akit az állami redukciók kényszerítse mind jobban és jobban hájt a szélsőségek és a korrupció felé.

A kormány most került ki az egyik, nagyon veszélyes tűzharcból.

És azonnal újabb szuronyrohamra indul.

A tisztj elöléptéseken majdnem megbukott.

Vajjon a köztisztviselők újabb megnyomoritása nem jelenthet-e legalább olyan veszedelmet a kormányra?

A réka és a sajt

Az örökké dörgő, villámló, gesztikuláló német nemzeti szocializmus, Neurath báró személyében beszerzett magának egy olyan diplomátát, egy olyan hivatásos hízelgőt, aki az aesopusi mese rokjához hasonlóan szemforgató szavakkal akarja kicsinálni a sajtót Franciaország szájából.

Neurath ur nyilatkozatot adott egy francia lapnak, amelyben arról panaszkodik, hogy Franciaországban senki sem akar megbékülni azzal a Hitlerrel, aki telve van békekarattal és egész napon át azon téri a fejét, hogyan bekítse ki Németországot Franciaországgal.

Ha Bismarck kancellár annak idején olyan megértő szavakat talált volna Németország felé, mint Hitler, Franciaország ufjongott volna örömeiben — jelentette ki Neurath ur.

Valóban Hitler ur csodálatosan meg-ható békekészségről tett tanubizonyoságot eddigi beszédeiben.

Csak hogy éppen ez a békekészség a megdöbbenő olcsó és átlátszó frázisoktól hemzsegő beszédeiben.

Mert ha annak idején Bismarck kancellár valamit kimondott, annak ércfedezte volt a cselekedeteiben és egész politikai koncepciójában. Hogyan higgyen azonban a francia közvélemény Hitler és Neurath urak békekészségeiben, amikor a tények pont az ellenkezőjét bizonyítják mindannak, amit ezek az urak szavakban fejtenek ki?

Hogyan higgye el Franciaország Hitler békeszándékainak komolyságát, amikor ez az erőszakos „államférfi” 12 éven keresztül az öselenséggel, a franciákkal való leszámolást hirdette?

„Az, aki a franciákról fejteszi ezt a hi-

Az elsimult kormányválság után nagy lendülettel kezdte meg munkáját a liberális kormány

A Lupta a szófiai államcsinnyel hasonlítja össze a kormányingadozást előidéző okokat

Presan marsall nem vállalta el a hadügyminiszteri tárcát, Tatarescu lesz ideiglenes hadügyminiszter

Bucuresti-Bukarest, május 30. (Az Uj Kelet tud.) A konszolidálódott liberális kormányzat tegnap estóval újra megkezdte a munkát és programjának lebonyolítását. Tegnap este 9 órakor a miniszterelnökségen értekezlet volt, melyen Tatarescu elnököt, A minisztertanácsban csak a miniszterek vettek részt, az alminiszterek és államtitkárok nélkül. Tatarescu részletesen ismertette legutóbbi napok eseményeit, melyek a politikai életet megzavarták, majd közölte, hogy a király aláírta a parlament összehívásáról szóló dekretumot. Ezután az alminiszterek számának csökkentését tárgyalta meg a minisztertanács. A kormány minden tagja egyértelműen hangoztatta, hogy az alminiszterek számának csökkentése feltétlenül szükséges.

A 15 százalékos redukció

A miniszteri értekezlet azután a költségvetésről foglalkozott és megegyezett abban, hogy az összes minisztériumok 15 százalékos csökkentést hajtsanak végre, mint azt már a kormány előzőleg tervbe vette. Ott ahol még nagyobb mérvű megtakarítás eszközölhető.

a redukció a százaléknál nagyobb lesz és az így keletkező alap fog szolgálni a nemzetvédelmi minisztérium hadfelszerelési kiadásainak fedezetül.

A közoktatásügyi tárcánál vita keletkezett a redukció kérdésében, mert Angelescu miniszter haterer új tanítói állás illetményeit kívánta a költségvetésbe főlni. Ezt a kérdést a legközelebbi minisztertanácsban fogják elintézni.

Ellentmondó hírek a Prasannal való tárgyalásokról

Ezután az új hadügyminiszter kinevezéséről folytak a tárgyalások. Erre vonatkozólag döntés az éj folyamán nem történt. Egyes hírforrások szerint Victor Antonescu a kormány megbízásából Romanba utazott, hogy Presan marsallt rávegye a hadügyi tárcá elfogadására. Ezt a hírt a Tempo szerda déli száma a marsallal való telefonbeszélgetése alapján megcáfolta, amennyiben a lap szerint szerda délig Antonescu nem érkezett meg Romanba, de ettől is függetlenül Presan marsall nem is hajlandó otthagyni gazdaságát és politikai szerepét vállalni. Illetékes helyről nyert értesülés szerint ebben az esetben Tatarescu ad interrum venné át a hadügyi tárcát és melléje tábornok alminisztert neveznének ki.

Ezzel kapcsolatban az Adeverul tudni véli, hogy Prasannal az intervenció valóban megförtént és Victor Antonescu telefonon közölte a kormánnyal, hogy a marsall a hadügyminiszteri tárcát azzal utasította vissza, hogy a megförtéztetést közzöni, de csak katoná akar maradni.

Egy miniszter helyett négy...

Újca tábornok hadügyminiszter holnap audiencián jelenik meg a királynál. Ugyanazok esütörtökön kihallgatásra megy Tatarescu miniszterelnök is, aki a közoktatásügyi és munkaügyi miniszteri ümök kettéválasztását fogja megbeszélni az uralkodóval. Lapedetú lesz a kultusz, Nistor a munka, Angelescu közoktatásügyi és Costinescu az egészségügyi tárcák vezetője.

A Lupta írja: Tatarescu főgondja most hogy visszaállítsa a hadseregben a rendet és hogy mentesítse politikai betegségekkel a kabinet összeállítását illeti, a Lupta megállapítja, hogy nincs szó átszervezésről, hanem csak néhány alminiszter megszüntetéséről, amelyet költségvetési szempontok diktálnak. Megmaradnak a miniszterelnökségi, külügyminisztériumi, légügyi és pénzügyminisztériumi alminiszterek. A lap szerint a kormány pénteken Osernovicba utazik.

„A szófiaihoz hasonló államcsinnyel...”

Ugyanazok a Lupta kommentálja az alábbi feltűnő módon az eseményeket: Négy tényező működött közre a szófiai államcsinnyhez hasonló kombinációk elhárításánál. És a király, aki informálva volt a valódi tényállásról, véget vetett egy olyan kalandnak, amelynek gyászos következményei lehettek volna. Ez a négy tényező a következők:

1. Az ország közvéleménye, amely az első pillanattól megmozdult.
 2. Külföld közvéleménye.
 3. A nemzeti parasztpárt makacs magatartása.
 4. A miniszterelnök határozott állásfoglalása.
- Ujabb előléptetések
- A lapok jelentik, hogy június 8-án újabb előléptetések lesznek a hadseregben. A hadügyminisztériumban két nap múlva megkezdődnek a munkálatok az előléptetési táblázatok elkészítésére, amelyeket azután az uralkodó elő terjesztenek aláírás végett.

A francia államférfiak, akiket Neurath ur a nemzeti szocializmus alapos tanulmányozására hívott fel, máris kitűnően ismerik a nemzeti szocializmus „szellemi” és politikai koncepcióját ahhoz, hogy a hatalomra került náci-vezérek egyetlen szavát se higgyék el, illetőleg csak azt higgyék el, ami a nemzeti szocializmus programjában és sajtótermékeiben található.

És ez éppen elég arra, hogy Hitler és Neurath urak minden erőfeszítése hiábavaló legyen.

A sajtót nem fogják megkapni, bármily érzelmesen és hízselgősen fordulnak is a francia holló felé.

VILÁG TŰKRE

A lett diktátor

Három héttel ezelőtt Lettországnan kikiáltották a diktatúrát, amely azóta Ulmanis miniszterelnök kezében összpontosult. Egyetlen puskalövés, az ellentállásnak legkisebb kísérlete nélkül omlott össze Lettország parlamenti rezsimje. A nagy akció kockázatát egyetlen ember vállalta magára és hogy győztesen került ki ebből a hatalmas politikai vállalkozásból, azt annak köszönheti, hogy a nép széles rétegeinek bizalma volt hozzá, Ulmanis ugyanis nem tegnapi ember, nem holmi folkapaszkodott demagóg, akinek nagy és hatásos beszédekkel kell tartania, hogy hívőket szerezzen magának. Ulmanis ott állott a lett állam bölcsőjénél, a nemzeti szabadság utmutatója volt és fegyverrel a kezében harcolt az ország függetlenségéért. Első miniszterelnöke volt Lettországnak és a parlamenti rendszer ideje alatt nyolc ízben volt miniszterelnök. Nyolcszor kellett távoznia helyéről, de nagy akarattal, szívós kitartással mindig felszínre maradt és sokasom találtak az állam vezetésére alkalmasabb férfit nála. Egyéni sége varázsának köszönheti tehát, ha néhány óra leforgása alatt Lettország történetének legnagyobb politikai akcióját tudta végrehajtani, anélkül, hogy a legkisebb ellentállással is találkozott volna.

Ulmanis Lettország legszebb tartományából, Kurlandból származik, amit „Isten országának” neveznek. Mitauban végezte a középiskolát, aztán Leipzigba ment az egyetemre, majd Zürichben fejezte tanulmányait. Mint az orosz cárizmus esküdt ellensége, az 1905-ös viharos évben börtönbe került. Ezután Amerikába emigrált és ott élt a világháború kitöréséig. A nebraskai egyetemen tanult, ahol tanszékét is kapott. Egyidejűleg egy farmot is vezetett és sokban hozzáigazodott az amerikai életmóhoz.

Szélesvállú, magas, energikus hangú férfi Ulmanis, akit a parasztság nagyon megszeretett. 57 éves, de egészen fiatalos, természetimádó, szereti az életet, szívós természet: olyan, mint a lettországi paraszt. Eredeti humora és pompás bohómiája segítette át leg-többször a válságos helyzeteken. Amellett, hogy a legerősebb polgári pártnak volt a vezére, Ulmanis mindig úgy érezte, hogy inkább a parasztköz-
zött van a helye. Valahányszor megjelent nyitott kocsiban a falvakban, a nép odasereglett köréje, meg kellett állania és a kocsiról, vagy a templom ablakából tartotta hatásos, humorral telt beszédeit. A parasztnak imponált a saját véréből származott és a politikai életben kimagasló férfi. Beszédében ő maga is a paraszttal együtt szdta a rossz idöket, de mindig hozzátette, hogy elvégre a rigai kormány is emberekből áll és majd csak eljön annak az ideje, amikor minden jóra fordul.

Lettország diktátora a leghatározottabban állítja, hogy az állam hatalmas föllendülés előtt áll. Az erős katonai osztagok, amelyek az átalakulás napjain a miniszterelnökség épülete előtt állottak, ma már visszavonultak kaszárnyáikba. Az épület előtt már csak kettős katonai poszt áll feltűzött szurony-
nyal.

Ulmanis külföldi újságírók előtt, kik meglátogatták, kijelentette, hogy nem szívesen hallja, ha diktátornak szölitják.

— Szeretném, ha az urak nem használnák ezt a szót. Főleg azért, mert nem találja a természetemhez.

Az újságírók közül valaki megjegyezte:

— A néphez intézett felhívásban ön kijelentette, hogy a május 15-i intézkedések nem irányulnak a demokrácia ellen. Hogyan tudja ön ezt összhangba hozni a parlament és a pártok fölszólalásával.

— Azért szüntetem meg a parlamentet, hogy megmentsem a demokráciát. Uttörője vagyok egy jobb demokráciának, a népuralomnak, amely akarátát és érzéseit őszintén kifejezheti. Ennek a fejlődésnek be kellett következnie, hogy a nép akarata érvényre jusson.

— Allíthatom, hogy Lettország egész népe az új kormány mögött áll. A május 15-i akció a jobb és baloldal ellen irányult. Közvetlen okot az új rezsimre a fasiszta legionáriusok magatartása adott, akik pucstra készültek. A szociáldemokraták is lázítottak a polgárháborúra. A mai állapot voltaképpen átmeneti stádium az új alkotmány életbe lépéséig. Az alkotmánytervezetet a minisztérium dolgozza ki s elfogadása után azonnal életbe lép. Nem akarjuk a pártok államát, de nem akarjuk lemondani a külföld újszerű államrendszeréről sem. Nem hinném, hogy akadjon valaki, aki engem összehasonlítana Mussolinival, vagy Hitlerrel, vagy Dolfussal. Én soha senkit nem fogok üldözni azért, mert tegnap más politikát folytatott. De sulyosan lesújtok arra, aki a mai rendszert támadja. A szociáldemokrácia önmaga fölött ítélkezett, amikor az első szélrohamra összeomlott, holott fáradhatatlanul fenyegetőzött és ellentállásra uszított.

— Változás fog beállni a kisebbségi politikában? — kérdezte az egyik újságíró. És miben a zsidókkal?

— Lovajlis állampolgároknak — válaszolta Ulmanis — nincs mitől tartaniuk. Ha a kisebbségek alárendelik magukat az általános állami közérdeknek, nem kell mitől tartaniuk. Nem tesszünk különbséget lett és kisebbségi származásuk között. Ezzel válaszoltam a második kérdésre is. A zsidókat sem előnyösebben, sem rosszabbul nem kezeljük, mint a többi nemzetiséget, vagy mint a lett nemzetiségűeket.

A külpolitika kérdéseire került ez után a diskurzus. Ulmanis kijelentette, hogy Lettország továbbra is a békét kívánja és hűséges tagja marad a Népszövetségnek.

Fontos, hogy képezze magát!
 Találkozási keret legyen,
 Réma-újdonságot olcsón
 „PAX”-nál vehet!
 Cal. M. Foch 6. [v. Kossuth L. u.]
 Állandó képkiallítás!

Szerezzen butoraink
 minőségéről információ vevőinktől!
 Ezek címjegyzékét készséggel elküldjük!

Székely & Réti
 Butorgyár Rt.-től, Targu-Mures.
 Fjókok: Bucuresti—Brasov

Heves viták az aradi cionista konferencia ülésén

Ujra Vermes Ernő lett az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke

Arad, május 30. (Az Uj Kelet tud.) Lapunk tegnapi számában ismertettük az aradi cionista konferencia ünnepélyes megnyitói ülésének lefolyását és Vermes Ernő elnöki exozóját az első plenáris ülésen. Vermes Ernő referátuma után kezdetét vette az általános vita.

Az általános vita

Dr. Weimann: Vermes elnök ur szemrehányásai indokoltak. Súlyos mulasztások történtek. A rendellenességek kiküszöbölésére azonban nincsenek konkrét javaslatok. Ami az aliját illeti, súlyos veszedelmet jelentenek és diszkreditálják a mozgalmat azok, kik felkészületlenül mennek az országba. Alapvető nevelést és szigorú ellenőrzést követel az alija.

A következő szónok Kaszner Rezső, az Aviva-Barisszia elnöke. Köszönetet mond Vermes Ernőnek az Aviva-Barisszia palesztinai kibecérelt tett elismerő nyilatkozatáért. Az A. B. utjának igazolása ez. Panaszokunk az erdélyi alijára, a cionista mozgalom hiányosságaira. 15 éven keresztül azonban elmulasztottuk kiépíteni a cionista szervezetet. Széleskörű nevelőmunka és egy erős cionista közvélemény megakadályozta volna a nem odaváló és káros elemek kivándorlását Palesztinába. Sajnos, Erdélyben nincs egy mélyebb zsidó nemzeti tradíció. Nézzük csak meg, hogy állunk a tömegek nevelése, vagyis a propaganda dolgában és nézzük meg a zsidó nevelést, mely iskoláinkban folyik, azokban az iskolákban, melyek egy új zsidó nemzedék fókuszai kellene, hogy legyenek — és látni fogjuk mi az oka annak, hogy kevés kivétellel meg nem felelő elemek kerülnek az erdélyi alijába. A cionizmus nálunk esztifikatizmus lett. A certifikatcionizmusnak el kell buknia a legkisebb válság első jeleire. Meg kell oldanunk a nevezés kérdését és a mai cionizmus helyét erőteljes népmozgalom kell, hogy elfoglalja.

Dr. Weisz Fülöp szólal fel ezután. Ellentétben Vermes Ernő referátumával, hangsúlyozta, hogy az erdélyi elemek nagyrésze hasznossá vált Palesztinában. Megemlíti, hogy a tavaszi mintavásár három pavillonját egy petrozsényi festő festette. Az ifjúság hachsarahját és hebraizációját a felnőtt generációnak kell támogatnia. A tömegaliját megakadályozni nem lehet, a kényszerűség hajtja az épülő ország felé. Tiltakozik az ellen, mint ha a mai cionizmus esztifikatizmus lenne.

Dr. Pogány György a szervezet pénzügyi kérdéseivel foglalkozik. Megállapítja, hogy a tömegekben van áldozat készség, de nincsenek meg a szervezeti eszközök ennek hasznosítására. A Szövetségnek biztos, fix jövedelemre van szüksége. Részletes javaslatot fog tenni erre vonatkozólag a szervezeti bizottságnak.

Salamon Ottó a következő szónok. Megállapítja, hogy a sokat támadott Hasomér Hacair ezen a konferencián fényes elégtételt kapott, amennyiben maga a Szövetség elnöke volt az, aki palesztinai tapasztalatai nyomán tanúsította, hogy a Hasomér Hacair chalucai álltak meg legjobban a helyüket az országban. Megállapítja, hogy a Hanoár Hacioni és a Mizrachit, akik a galutban százszázalékos cionistáknak hirdetik magukat, Erec Jiszráelben nem tudtak a földbe gyökerezni. Támadja a Mizrachit, mert csak a munkásságtól követel vallásosságot és a palesztinai polgárságtól nem. Támadja azért is, mert vallási követeléseit reakciós szociális politikával köti össze.

Semmler (Bné Avoda) a munkásság szerepéről beszél az országépítésben, majd javasolja, hogy a konferencia tiltakozzon a palesztinai kormány bevándor-

lási politikája, illetve a munkás-certifikátok korlátozása ellen.

Az első vihar

Chilevitz Hermann hangsúlyozza a nevelőmunka fontosságát. Nevelési azonban pénz nélkül nem lehet. Az ifjúságot nem lehet támadni. Meg kell adni számára az anyagi lehetőségeket, hogy nevelőmunkája minél eredményesebb legyen. Követeli, hogy minden cionista hitközségi adójának felét a cionista szervezetnek adja. Javasolja, hogy a Phönix-alapból ne kulturázatot, hanem gazdasági iskolát létesítsenek.

Juszt József (Mizrachit): Vermes elnök ur elismeréssel adózott a Hasomér Hacair és a Barisszia kibucainak. Elfelejtette azonban, miért hagyták el a Mizrachit chalucai a földet. Ezeket a chalucokat nemzeti és vallási előkészítések vezették, az Erecben azonban mostoha kezelésben részesülnek. Nem kapnak munkahelyet. Aki nem marxista, az nem jön számításba. A Hasomér Hacair és az Erec Jiszráel Haovedeth monopolizálta a munkát. Nekünk nemcsak munka, hanem nemzeti is kell. A zsidó nép nem ismer szabadszerelmet. (Óriási zaj tör ki. Nobel elnök csak nehezen tudja helyreállítani a rendet.) A szónok a marxizmus támadásával és a Mizrachit méltatásával fejezi be beszédét.

Dr. Fehér Lajos (Szatmár) hangsúlyozza, hogy a cionizmust a zsidó nép történelmi tradícióival kell telíteni és az ifjúságot hagyományos nevelésben kell részesíteni.

Kaszner Rezső reflektálva Juszt József támadására kimutatja, hogy míg a Barisszia, melynek 1500 tagja van, az utóbbi fél évben 128 000 lej, addig az 5000 tagu Mizrachit összesen 56 ezer lej hozott fel a KKL-nek.

„Beesüljük meg egymást”

Jámbor Ferenc szomorúsággal állapítja meg, hogy felelőtlen demagógiával szítja meg a gyűlöletet a cionista munkásság ellen. Milyen komolyság az, hogy a Mizrachit egyik oldalon egyezséget köt a Hisz tudruthal és itt támadja azt. Hogy lehet azt mondani, hogy a Hisz tudruth monopolizálja a munkát, amikor a Mizrachit megállapodás értelmében részesedik a Hisz tudruth munkájából. A Mizrachit chalucai sajnos azért mennek a városba, mert ott jobb munkahelyet találnak. Tesék óvatosabban bánni a „kommunista”

A Zsidó Nemzeti Szövetség új vezetősége

Danzig Hillél párhuzamot von az erdélyi és más országok cionista élete között. Vermes elnök ur megelégedéssel konstatálja, hogy Erdélyben nincsenek kifejezett párharcok, relatív nyugalom van. Ez a nyugalom nagyon is nyugtalanító. Mert nemcsak a rossz, hanem jó oldalai is hiányoznak nálunk annak a cionista életnek, mely más országokban eleven tömegmozgalomná teszi a cionizmust.

Dr. Nobel elnök ezután felfüggeszti az ülést. A konferencia résztvevői ezután a Hakoah sportünnepélyére mentek át, melyet a konferencia tiszteletére rendezett a kitűnő aradi zsidó sportegyesület. Az általános vita este 9 órakor folytatódott, majd éjszaka 1 órakor megkezdődtek a bizottságok tárgyalásai, melyek a reggeli órákba nyúlnak. Hétfőn délelőtt zajlott le a Keren Kajemeth-konferencia, párhuzamosan a bizottságok folytatták tanácskozásait. Délután folytatódott az általános vita, majd este 8 óra körül sor az új vezetőség megválasztására. A konferencia egyhangulag a következő vezetőséget választotta meg:

Diszelnök: Dr. Fischer Tivadár.

jelzővel. Az is előfordult az egyik erdélyi városban, hogy tulzó ortodox mizrachit chalucokat denuncióltak kommunistának. A baloldali cionista ifjúság életét adta a cionizmusért. Nézzük meg, kik fekszenek a deganjai temetőben. Az országépítés hősei: a munkások. Beesüljük meg egymást és beesüljük meg azt a munkát, a melyet a palesztinai munkásság fejt ki az országépítés frontján.

Dr. Jordán Viktor a következő szónok. Rámutat az erdélyi cionista mozgalomnak az elmulott 15 esztendő alatt elért eredményeire. Mi lenézett erdélyi cionisták, ezen 15 év alatt többé-kevésbé teljesítettük kötelességünket. Eredményeket hoztunk fel az Alapoknak és kimeveltünk egy ifjúságot, mely méltó arra, hogy elfoglalja a mi helyünket. De amikor egy szervezetet vizsgálunk, nemcsak az anamnézis a fontos, hanem sokkal lényegesebb a status presens. A szervezet jelenlegi helyzete távolról sem kielégítő. Indítványomat egy mondatba foglalhatom össze: nem lehet a szervezetet megerősíteni mindaddig, amíg nincs megfelelő anyagi bázisunk. A szervezeti hozzájárulás nem lehet ez a bázis. Csak az Alapokon keresztül és az Alapok révén teremthetjük elő szervezeti szükségleteink fedezetét. A külön adminisztráció mellett lehetetlen elérni nagyobb eredményeket. Az Alapok havonta száz ezer lejt fordítanak összes adminisztratív költségeikre. Ezt az összeget becsássák a Szövetség elnökének rendelkezésére. Ebből az összegből egy szervezeti főtitkárt kell beállítani, aki állandóan látogassa a csoportokat és úgy az Alapok, mint a szövetség szervezeti erőitén dolgozzék. A másik főtitkár a központban vegzeze az Alapok és a szervezeti irodai adminisztrációját. A szervezeti alapot meg kell szüntetni és egységesíteni kell az Alapok és a Szervezet adminisztrációját. Az Alapokat meg kell győzni arról, hogy ez csak növeli fogja egy a KKL, mint a KH bevételeit és nemcsak a szervezetet, hanem az alapokat is megerősíti.

Hermann Cvi (Hanoár Hacioni) a hebraizáció fontosságát hangsúlyozza. Rámutat arra, hogy a Hanoár Hacioni első helyen áll az ifjúsági KKL-munka szerint és ez a szervezet mégis mostoha kezelésben részesül. A Hanoár Hacioni keveset beszél, de dolgozik. Ennek honorálását kéri a konferenciától.

Már mi rektor igéretezőt „elkövet” a kán, Hurmuz kormánypartit bennünket, hogy a keresztény hitetnünk véle számszerűleg alig tíz század hallgatónak, hogy rendet után három név kivertek az el

— Politikai letettek?

— Most nyit a Zsidó Párt dumat, azzal, terelőköröz. De amikor a kormánytalan, sok ciótól...

A diák mell hallgatás után

— Közben itt van a vizsg sem iratoktusi ségbeestő. A tam. Ot 10:00 itt csak 3000 gyon megbán Most a má

— Már a ban egy zse fakultás folyó egy patkányt lapra, amit hogy így kell dókat. A vas ciulea Consta volt a kurirn Ó a vezérük szettépték az Longinescu szunkkal, a tanár csak ar

— A legkö kel fordult a

— A zsidó tek az indexe őket. Me'viko Egy Rabin állt fel:

— Nekem Hulér ről:

— Profess szólt, hogy m zuktálta a h

— Ne bold professzor, r

— Maga p

A Jüdische Rundschau
 Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau
 a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau
 kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

Zsidó

Két kö

Bucuresti. E Kelet tud.) K kintoztan és be ma reggel be. Arcukon tok, karmolás füle, a má véraláfutásos

— Az egyet Nem kellett z, hogy me güek a fatale az egyetemen

A két diák beszélni kezd

— Így meg Nagy erőfe törni készülő reki és biztat

Ne dij

— A term vagyunk a h a vizsgánk. H iratnunk a ta gatási órákat, utóbbi nem vizsgára mek vizsgájakat, titkaráná? tó nem tudunk e

a kérdésben n hetek folyamá zet s ha vala segítség, csak szti el kétsz

— Miért ne torhoz vagy d talanul tudot

— Már mi rektor igéretezőt „elkövet” a kán, Hurmuz kormánypartit bennünket, hogy a keresztény hitetnünk véle számszerűleg alig tíz század hallgatónak, hogy rendet után három név kivertek az el

— Politikai letettek?

— Most nyit a Zsidó Párt dumat, azzal, terelőköröz. De amikor a kormánytalan, sok ciótól...

A diák mell hallgatás után

— Közben itt van a vizsg sem iratoktusi ségbeestő. A tam. Ot 10:00 itt csak 3000 gyon megbán Most a má

— Már a ban egy zse fakultás folyó egy patkányt lapra, amit hogy így kell dókat. A vas ciulea Consta volt a kurirn Ó a vezérük szettépték az Longinescu szunkkal, a tanár csak ar

— A legkö kel fordult a

— A zsidó tek az indexe őket. Me'viko Egy Rabin állt fel:

— Nekem Hulér ről:

— Profess szólt, hogy m zuktálta a h

— Ne bold professzor, r

— Maga p

Zsidó diákok szenvedései a bukaresti egyetemen

Két könnyező zsidó diák: „Egy darab kenyérért küzdünk, kihez forduljunk segítségért...”

Bucuresti-Bukarest, május 30. (Az Uj Kelet tud.) Két sápadt fiatalember, megkínzott és kimerült szemmel, kopogtatott be ma reggel bukaresti szerkesztőségünkbe. Arcukon dulakodás nyomai, kék foltok, karmolások. Egyiknek még vérzik a füle, a másiknak daganat éktelenkedik véraláfutásos szeme alatt.

— Az egyetemről jövünk... Nem kellett nagy képzelőtehetség hozzá, hogy megértsük: milyen nemzetiségűek a fiatal emberek és mi történt velük az egyetemen.

A két diák fáradtan ült le. Egyikük beszélni kezdett:

— Így megy már az év elejétől. Nagy erőfeszítéssel nyomja el a kitörni készülő zokogást. Vízet kell adni neki és biztatni, hogy beszéljen.

Nem lehet lefizetni a vizsgadíjakat

— A természettudományi fakultásnak vagyunk a hallgatói, június elején vannak a vizsgáink. Ezekben a napokban kell beírattunk a tanárokkal indexeinkbe a látogatási órákat. De sem az előbbit, sem az utóbbit nem tudjuk elérni. Ahhoz, hogy vizsgára mehessünk, be kell fizetnünk a vizsgadíjakat. Ez a lefizetés a fakultás titkárnáján történik. Nos, a titkárságra nem tudunk eljutni...

a cuzisták ebben a kérdésben megértik egymást. Az utóbbi hetek folyamán teljesen elfajult a helyzet s ha valahonnan nem érkezik sürgős segítség, csak a tudományos szakon vesztjük el a kétszáz zsidó fiu az évet.

— Miért nem mennek panaszra a rektorhoz vagy dékánhoz? — adunk bizonytalanul tudottan felesleges tanácsot.

Rend helyett...

— Már mindent végig csináltunk. A rektor ígéretet tett, hogy minden „lehető” ekövet a rend biztosítására. A dékán, Hurmuzeanu professor, aki most kormányparti szenátor is, azzal fogadott bennünket, hogy biztosan megprovokáljuk a keresztény diákokat. Alig sikerült elhívtünk vele, hogy ez lehetetlen, hiszen számszerűleg is olyan kevesen vagyunk, alig tíz százalékát tesszük ki az ösz. hallgatóknak. Végre a dékán megígérte, hogy rendet teremt. A ígéret elhangzása után három nappal ismét mindannyiunkat kivertek az egyetemről...

— Politikai intervenciókkal nem kísérleteztek?

— Most nyújtottunk át M. Landaunak, a Zsidó Párt főtitkárnak egy memorandumot, azzal, hogy juttassa el a miniszterelnökhöz. De hát ezekben a napokban, amikor a kormány helyzete és olyan bizonytalan, sokat nem várunk az intervenciótól...

A diák mélyen felsóhajt, majd rövid hallgatás után folytatja:

— Közben telnek a napok, ma holnap itt van a vizsga terminusa és mi még be sem íratkoztunk. Elvesztjük az évet. Kétségbeesztő. A múlt évben Brinnben tanul-tam. Ott 10.000 lej a beiratkozási illeték, itt csak 3000. Inkább idejöttem. De nagyon megbántam...

Most a másik szóval meg:

A leányokat is...

— Már a leányokat is verik. A napokban egy zsidóleányt kergettek végig a fakultás folyosóján. A kísérleti teremben egy patkányt akasztottak fel és egy papír lapra, amit melléje tettek, azt írták fel, hogy így kell felakasztani az összes zsidókat. A vasgárdista perből ismert Stan-ciulea Constanta, aki Zelea Codreanu-nak volt a kurírja, a mi fakultásunkra jár. Ő a vezérük. A múltkor néhányunknak szétépték az indexét. Amikor az előadó Longinescu tanárhoz fordultunk panaszunkkal, a tanár csak annyit szólt, hogy majd emezek...

— A legközelebbi óráján a következőkkel fordult a hallgatókhoz:

— A zsidók panaszkodnak, hogy eltértek az indexeiket és hogy inzulitálják őket. Melyiknek tépték el?

Egy Rabinovicj nevű egyetemi hallgató állt fel:

— Nekem is tanár ur és meg is vertek. Huler ugrott fel a helyéről:

— Professzor ur, a zsidó arról nem szólt, hogy megsértette a keresztet és inzulitálta a hitünket.

— Ne bolondozz Huler — szólt erre a Professor, majd Rabinovicjhoz fordult:

— Maga pedig ne sértse többet a ke-

resztet!

— Így van ez a többi fakultásokon is? — kérdeztük.

— A jogi fakultást kivéve az összesen. A jogon ugyanis túlsúlyba kerültek a haladottabb gondolkodású diákok, akik szélsőséges kollégáikkal szemben meg is védik a zsidókat. Nálunk azonban szolgálatos rendszert vezettek be, annak ellenőrzésére, hogy jönte zsidó az egyetemre. Amikor valamelyikünk megjelenik, végig zeng a folyosón a felszó és jaj nekünk... Senki sem véd meg bennünket,

Tízévi kényszermunkából egyévi börtönre változtatta át a brassói hadbíróóság a nagykarolyi fiatal hadnagy büntetését

Cocinski hadnagy kémkedési perének második tárgyalása a brassói hadbíróóságon

Brasov-Brassó, május 30. (Az Uj Kelet tud.) Érdekes kémkedési per tárgyalása zajlott le tegnap a brassói hadbíróóságon. A per vádlója Cocinski Virgil hadnagy volt, aki a nagykarolyi 88-as gyalogezrednél teljesített szolgálatot. A vád szerint Cocinski Virgil 1933 szeptemberében átszökött a magyar határon és felajánlotta szolgálatait a magyar kémhálózatnak. Ez redetől információkat nyújtott magával Magyarországra. Cocinski galaci származású ember, akinek édesapja szintén aktív katonatiszt volt és a háború alatt a Turtucua mellett harcokban esett el. Katonai tanulmányait tavaly végezte el és első ezredre volt a nagykarolyi 88-as gyalogezred. Néhány hónapos szolgálat után azonban már adósságai jelen-téken összegre rugták, a fiatal katonatiszt ugyanis rövid idő alatt mulatozásai-val tette a városban híressé magát. Ekkor támadt az a gondolata, hogy kémkedésért járó díjazásból fogja magát rendbe hozni.

Magyarországon jelentkezett és rendelkezésre bocsátott a Romániában megjelent katonai közlönyök közül néhányat. Itt instrukciókat kapott a további munkára és Cocinski ekkor visszatért Romá-

nia-ba. Cocinskinek nem volt szerencséje. Amikor a határon át visszajött, egy gránátcsár észrevette és jelentette a hadnagy magyarországi látogatását fölöttesének. Egy óra múlva Cocinkit már le is tartóztatták. Cocinski ügyét első alkalommal a kolozsvári hadbíróóság tárgyalta és ekkor vádlottársá vált Taroinszky Kázmér, a Szatmármegyei Közlöny című hetilap szerkesztője. A kolozsvári hadbíróóság a hadnagyot tízévi kényszermunkára ítélte, az újságrót pedig felmentette. Fel-lebkezés útján került a per most a brassói hadbíróósághoz második tárgyalásra, mely megváltoztatta a kolozsvári ítéletet. Mora Virgil bukaresti és Georgescu Mircea kolozsvári ügyvédék védőbeszédükben azt fejtették ki, hogy a fiatal tiszttelvélyeskedést nem szabad ilyen súlyosan büntetni, a Magyarországra általa át-esepeztett adatok pedig egyáltalában nem képviseltek értéket, hiszen a katonai szaklapokat mindenki megszerezheti.

Egy év és degradálás

A hadbíróóság kétnapi tárgyalás után az enyhítő körülmények alkalmazása mellett egy évi börtönre és degradálásra ítélte Cocinski hadnagyot.

Jugoszlávia megfelekedett négyszázezer román alattvalójáról

Mit tartalmaz a Románia és Jugoszlávia között létrejött egyezmény? Hodor Viktort küldte ki Belgrádba a külügyminisztérium, hogy megbeszélje az egyezmény végrehajtásának módjait

Bucuresti-Bukarest, május 30. A múlt év folyamán hosszas tárgyalások eredményeképpen rendezték a Jugoszlávia és Románia közt fennálló ügyeket. A tárgyalások legsúlyosabb pontját az iskolaproblémák képezték.

Most aztán a külügyminisztérium nyilvánosságra hozta az 1933-ban Belgrádban aláírt 19 konvenció szövegét.

Átlapozva a két szövetséges állam megállapodásait, kisebbségpolitikai szempontból rendkívül tanulságos körülményekre lettünk figyelmesek.

Tudott dolog, hogy Jugoszlávia területén 550 ezer románjuku állampolgár él és pedig 150 ezer a szerb Bácsánban és 200 ezer Macedóniában. A közzétett megállapodásban pedig csak a szerb bácsági románok szerepelnek. Ez a körülmény óriási feltűnést keltett és annakidején a román sajtó kérdést intézett az illetékesekhez, hogy vajon mi történik a többi 400 ezer románjal? Az első időkben csak kitérő válaszok hangzottak el, most azonban lehangzott a lepel.

Jefties jugoszláv külügyminiszter arra való hivatkozással, hogy a béke

szerződéseken csak szerb Bácsági románok szerepelnek, egyszerűen nem ismerete el a macedóniai és timokvölgyi románságot, mint etnikai egységet.

A román delegáció eredménytelenül próbálta bebizonyítani, hogy ott tényleg tekintélyes számú román él. A szerbek hallani sem akartak a javaslatokról, bár ők sem tagadták, hogy a románok zöme Macedóniában és Timok völgyében él.

Ilyenformán csak a szerb Bácságra vonatkozó egyezmény jött létre.

Mit is tartalmaz a Jugoszlávia és Románia között létrejött iskolaügyi egyezmény?

Jugoszlávia kötelezi magát, hogy a szerb Bácság minden oly községében, ahol legalább húsz iskolaköteles román gyermek van, román tannyelvű állami elemi népiskolát állít fel és annak összes kiadásait fedezi.

Románia pedig magára vállalta, hogy az ország területén hasonló arány számban élő szerbeknek állami támogatással szintén elemi iskolákat szervez meg.

A megállapodást a múlt év közepén

SELECT MOZGO Szenzációs premier! **SELECT MOZGO**
A SZŐKE PÁRDUC
 a kolóniák exotikus életéből készült rendkívül érdekes tartalmu, csodás felvételű film, főszerepekben: **JOAN HARLOW** és **CLARK GABLE**.
 Műsoron kívül hangos hirdető!

irták alá, de alkalmazása — eddig még ismeretlen okokból — halasztást szenvedett.

Ugyanabban az időben rendezték a fehértemplomi hajdani 14-es határőrezred vagyonának az ügyét is, amely 48 ezer katasztrális hold erdőszékből állott.

A birtok Románia területén maradt, amit az agrárreform idején teljesen ki is sajátítottak. Jogcímeként a törvénynek azt a paragrafusát alkalmazták, mely a „távollevő tulajdonos” birtokának kisajátítását engedi meg, hangsúlyozva, hogy az összes külföldön élő birtoktulajdonosok vagyona az állam tulajdonába megy át. A szerbek viszont azzal érveltek, hogy ezen az alapon csak a fizikai személyeknek lehet elvenni a vagyonát, márpedig a jelen esetben jogi személyiségről van szó. Eppen ezért kétmilliórd lejt követeltek Romániától.

Az ügy elintézése súlyos akadályokba ütközött. A román delegáció nyomában más követeléssel állott elő. Azt mondták, hogy a szerb bevonulás idején a Bácsánban 700 millió lej kárt esáltak. Hosszas tárgyalások után Jefties külügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy kompenzációs alapon rendezzék a kényes ügyet és pedig kölcsönösen lemondanak követeléseikről.

Az utóbbi időben a bukaresti román sajtó egyre erősebben követelte az iskolaügyi egyezmény alkalmazását. Azt is szőnyegre hozta, hogy míg a bácsági szerbek kisebbségi pártot alakíthattak, addig a jugoszláviai románoknak még csak beszélni sem szabad anyanyelvükön.

Az erős kampány hatása alatt, mint azt egy bukaresti jelentés közli, a külügyminisztérium megbízta Hodor Viktor dr. volt helyettes tartományi igazgatót, hogy június 8-án utazzon Belgrádba és haladéktalanul kezdje meg a múlt évben aláírt tizenkilenc egyezmény végrehajtásának a megbeszéléseit.

Csak akkor fog kiderülni, hogy Jugoszlávia mennyiben állja a vállalt kötelezettségeit a szövetséges állammal szemben.

Uj talmud tóra egy kolozsvári külvárosban

Cluj-Kolozsvár, május 30. A napokban Kolozsvár egyik külvárosában, a Lupsában Talmud Tóra egyesület alakult Weinstein József iniciatívájára, mint a kolozsvári „Szináj” egyesület fiókja. A Talmud Tóra súlyos hézagot pótol, amennyiben 104 gyermek részesül héber oktatásban. Jellemző ennek a területnek az elhanyagoltságra, hogy vannak gyermekek, akik közel 13 évesek és még mindig nem tudnak héberül olvasni. Az új Talmud Tóra elnöke Kohn Mihály, pénztárosa Ganz Dávid, ellenőre Lebovics Károly, bizalmi férfjai pedig: Salamon Izsák, Löbl Marton és Salavetz Armin. Jegyző Konh Albert.

A Talmud Tóra igyekszik megszerezni az anyagi lehetőséget arra, hogy a lupsai zsidó gyerekek minden körülmények között megtanuljanak héberül és bevezetessék a hagyományos zsidó tudnivalókba. Az a cél, hogy még 120 gyermek részesüljön zsidó oktatásban. Alkalmazni akarnak 3 héber oktatót, akik a gyermekeket napi 4 órát részesítenék tanításban.

Követendő példaképpen meg kell említeni Ganz Dávid pénztáros adakozását. Havi 300 lej tagsági díjat ajánlott fel, továbbá a gyermekek onkoloztatására havi 50 kg. kenyeret, té-lyre pedig 10 mázsa fát. Az elnök az alakuló gyűlésen köszönetét fejezte ki a jóléki adományozónak. Együttal átírtak a Szináj egyesületnek, arra kérve, hogy a hitoktatók fizetéséhez járuljanak hozzá.

sta

e

az egyik erdélyi ortodox miszrahi kommunistának. uság életét adta a meg. kik fektüsznek. Az országépítés esüljük meg egy- azt a munkát, a munkásság fejt ki

következő szónok. onista mozgalom- dő alatt elért ered erdélyi cionisták. kevésebb teljesítet- Predményeket hoz- ak és kimeveltünk lto arra, hogy el- et. De amikor egy nemcsak az anam- sokkal lényegesebb szervezet jelenlegi kielégítő. Indítvá- foglalhatom ösz- zetetet megerősíteni s megfelelő anyagi hozzájárulás nem az Alapokon keresz- teremthetjük elő nk fedezetét. A kü- ellett lehetetlen el- nyeket. Az Alapok fordítanak összes reikre. Ezt az öszse- ség elnökének ren- szesegből egy szer- vállítani, aki állan- portokat és ugy az- ság szervezetét erő- másík főtitkár a köz- lapok és a szervezet- it. A szervezeti ala- és egységesíteni Szervezet adminisz- at meg kell győzni övelni fogja ugy a vételeit és nemcsak az alapokat is meg

oár Hacioni) a he- hangsulyozza. Rámu oár Hacioni első he- KKL-munka szerint is mostoha kezelé- oár Hacioni keveset Ennek honorálását

zetősége

mő. Deutsch Mór (Lugos), Nagyvárad), dr. Mar Jordán Viktor (Szat- ó Déva). A diák mélyen felsóhajt, majd rövid hallgatás után folytatja: — Közben telnek a napok, ma holnap itt van a vizsga terminusa és mi még be sem íratkoztunk. Elvesztjük az évet. Kétségbeesztő. A múlt évben Brinnben tanul-tam. Ott 10.000 lej a beiratkozási illeték, itt csak 3000. Inkább idejöttem. De nagyon megbántam...

amely a zsidó élet olvasói. A

ként Lei 180. Ro- ti címre küldendő

KÖZGAZDASÁG

Interimárbizottság vette át a kolozsvári Munkakamara vezetését

Cluj-Kolozsvár, május 30. A munkaügyi minisztérium által kinevezett interimár bizottság tegnap délelőtt vette át a kolozsvári Munkakamara vezetését.

Az interimár bizottság tagjai a következők:

Elnök dr. Fedorca Emil. Munkás-szekció: Stroia György, Kiss Patrieus. és Zsidó József. Iparosszekció Molodovan Anton ipartestületi elnök, Boca Gábor és Raffay István. Magántisztviselő szekció: Dr. Chirila Viktor, Pop György és Moldovan Valér.

Az újonnan kinevezett interimár bizottság tegnap délelőtt vette le a prefekturán az esküt. A bizottság tagjai a prefekturáról a munkakamaraiba mentek, ahol dr. Oniga főtitkár részletesen informálta Fedorca elnököt a kamra munkálatainak jelenlegi állásáról. A munkaügyi minisztérium az interimár bizottságot időlegesen 3 hónapra nevezte ki. A bizottság rövidesen közgyűlést hív össze, melyen elhatározzák az új választások kitűzésének időpontját.

Rendkívüli közgyűlést hív össze a Banca Nationala az alapszabályok módosításának kérdésében

Bucuresti-Bukarest, május 30. A Banca Nationala igazgatóbizottsága elhatározta, hogy részvényeseit június végére rendkívüli közgyűlésre hívja össze.

A rendkívüli közgyűlés módosítani fogja a Jegybank alapszabályait és más szervezeti kérdéseket fog meg tárgyalni.

A Banca Nationala alapszabályainak módosítása már régen foglalkoztatja a vezetőséget. Anghelescu volt bankormányzóknak már nem volt ideje a módosításat keresztülvinni és ezért Gr. Dimitrescu jelenlegi kormányzó látott hozzá a kérdés megoldásához.

Dimitrescu bankkormányzó Slăvescu pénzügyminiszterrel egy új alapszabálytervezetet dolgozott ki, melyet az igazgatóbizottság tárgyalta és magáévá tett.

A Jegybank kormányzósága még nem tette közzé a módosítás szövegét, de Dimitrescu kormányzó kijelentette, hogy nincs szó a Banca Nationala bankjegypolitikájának módosításáról.

Az alapszabályok módosítása csak a Jegybank belső szervezeti ügyeit érinti, a monetáris politikát nem lehet közgyűléseken vagy rendkívüli közgyűléseken megváltoztatni.

Az illetékes gazdasági körök élénk érdeklődéssel várják a módosítás szövegének közzétételét.

A rendkívüli közgyűlés pontos dátuma még nincs meghatározva, de június hó folyamán sor kerül rá.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara hírei. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelt tudomására hozza, hogy Guinier Pierre et Fils Bagnolet, Franciaország, kereszterszámú és gépképviseletet Románia részére. — A Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekelttel, hogy a kompenzációs üzletekhez szükséges nyomtatványokat a kamara 2. számú szobájában lehet kapni.

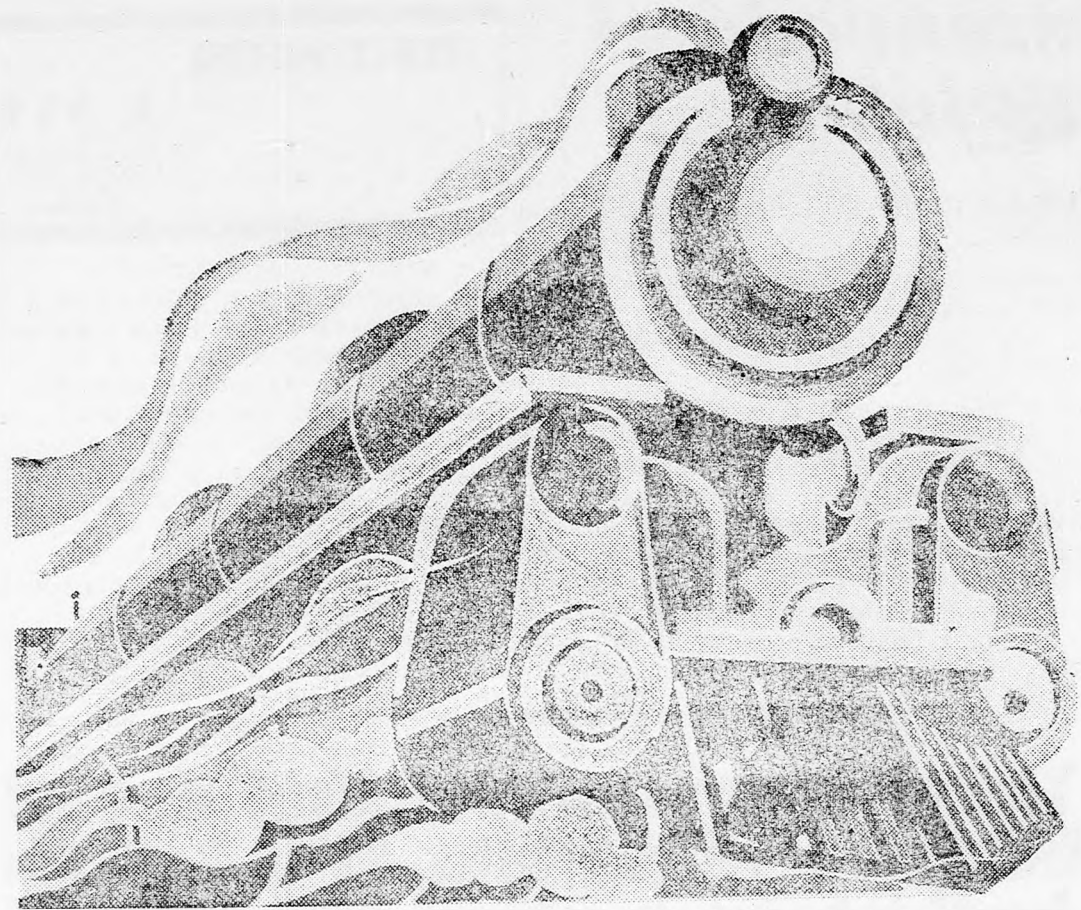
Tőzsde

Kolozsvár, május 30. Az árakban állandó emelkedés várható a rossz terméskilátások következtében. Buza 76.77 kg., 480-500, tengeri 260-270, árpa 235-240, rozs 340, zab 520.

Galac május 30. Buza 76-77 kg. 475, árpa 170, zab 250, rozs 300, tengeri 190.

Külföldi gabonátörszék

Csikágó, május 29. Buza máj. 98.25-98.25, július 96.62-96.62, szeptember 97.50-97.50, tengeri máj. 55.25, július 57.25, szeptember 59, zab máj. 40.12, jul. 40.87, szept. 41.25, rozs május 61.37, jul. 62.75, szept. 64.37.

KÖZELEDIK

az állami osztálysorsjáték 2. osztályának a húzása! Az Ön sorsjegyét meg kell újítani, mert a szerencse legfőbb követelménye az

ÁLLHATATOSSÁG!

Elégendő lenne a legkisebb felelősséggel — Ezuttal nem újítom meg a sorsjegyet! E pillanatban elszalad a szerencse, mert alapjában véve a szerencse nem hull le magától az égből. Tartson ki a szerencse útján, különösen ha az állami sorsjátékról van szó, ahol a kitűnő tervezet, amelyet ezuttal alkalmaznak, a nyereségi esélyek tág lehetőségét nyújtja.

A számos nyereséményhez, amelyet ezuttal kisorsolnak, járul még az egy millió vándor jutalom is. A gazdag emberek új szerényje, akiket kiemelnek a nyomorúságból! Ime, ezt a lehetőséget nyújtja a sorsjáték! Ne felejtse el, hogy új sorsjegyet is lehet vásárolni. De minden esetre újítsa meg az I. osztály sorsjegyét.

A román állami osztálysorsjáték

Erdély legnagyobb és legszerencsésebb főelárusításában az ILIESCU BANKHÁZBAN még mindig vásárolhat sorsjegyet

Főelárusítóhely:
Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.
Telefon: 759.

Főelárusító: RÉVÉSZ ERNŐ Tg. Mures

Főelárusító:
Kereskedelmi Hitelintézet Rt.
Cluj, Piața Unirii 20. Telefon: 40.

Winnipeg, május 29. Buza május 78, jul. 79.12, okt. 81, árpa máj. 40.75, jul. 42.12, okt. 44.

Liverpool, május 29. Buza május 4.05 háromnegyed, jul. 4.07, okt. 4.10, dec. 4.11 háromnegyed, tengeri június 6.07 és fél, jul. 6.07 és fél, augusztus 6.07.

Pénzpiac

Bukaresti tőzsde. Zürich 32.30-32.70 Párizs 6.58.50-6.63.75, Newyork 99.25, 109.25, London 507-517, Brüsszel 23.35, 23.60, Milánó 8.50-8.75, Prága 4.13, Berlin 39.30-40.30, Amsterdam 67.50-68.25, Belgrád 2.25-2.50 Varsó 19.—, Bécs 23.85, Pongó 29.24, Stockholm 27, Madrid 13.80, Osló 26.50, Koppenhága 23.50.

Zürichi tőzsde. Bukarest 3.08, Amst. 208.50. London 15.65, Berlin 120.30, Newyork 3.97 háromnegyed, Párizs 20.29 háromnegyed, Milánó 28.15, Belgrád 7.00, Bécs 73.02, Prága 12.81, Varsó 58.05

Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botesinálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldése mellett, utánvétellel.

SPORT

Ma négy világbajnoki mérkőzés

Cluj-Kolozsvár, május 30. Ma délután Olaszország négy városában a második Labdarugó Világbajnokság középdöntőjében újabb négy mérkőzés lesz, melynek győztesei adják majd az elődöntő két résztvevőit.

A négy mérkőzés közül a legnagyobb küzdelemnek kétségtelenül a Bolognában sorra kerülő osztrák-magyar mérkőzés ígérkezik.

A mérkőzésen, melyet Mattea olasz bíró vezet, így áll fel a két válogatott:

Ausztria: Platzer, Cisar—Sesta, Wagner—Smitsik—Schmaus, Zischek—Bican—Sindelar—Horváth—Viertel.

Magyarország: Scabó, Njágó—Sternberg, Palotás—Szücs—Szalái, Markos—Avar—(Teleki, Sárosi vagy Polgár, még nincs véglegesen eldöntve)—Toldi—Kemény.

Ausztria válogatottján tehát két helyen, a magyar válogatottban öt helyen van erősítés. A pillanatnyi formákat tekintve a mérkőzés favoritja a magyar válogatott.

A mérkőzést egyébként a magyar rádió 5.40 perces kezdettel közvetíti.

A további három mérkőzés a következők:

Olaszország—Spanyolország Firenzében. Bíró Baert Anglia. Olasz győzelem valószínű.

Németország—Svédország Milánóban. Bíró Escartin Spanyolország. A mérkőzés nyílt.

Csehszlovákia—Svájc Torinóban. Bíró Beranek osztrák. Itt a csehek a favoritok.

VASÁRNAP NAGYVÁRAD—KOLOZSVÁR VÁLOGATOTT? Kolozsvár labdarugó körei vasárnapra igen érdekes programot készítenek elő. A tavalyról elmaradt Nagyvárad—Kolozsvár válogatott mérkőzés megtartása iránt folytatnak tárgyalásokat, a jelek szerint sikerrel.

A Floridsdorfer AC Kolozsváron! A Középeurópai Kupában játszó negyedik osztrák csapat, a Floridsdorfer AC romániai turnéja során jövő kedden Kolozsváron játszik. Ellenfele az Universitatea lesz.

Mexikó válogatottja ma Bernben játszik. Bernből jelentik: A hazatérőben levő mexikói válogatott futbalcsapat csütörtökön a svájci szövetségi fővárosban játszik.

A FIFA elnöke Románia válogatottjáról. Nápolyból jelentik: Jules Rimet, a FIFA elnöke kijelentette, hogy nagy meglepetése a világbajnoki tornának Románia játéka Csehszlovákia ellen. Románia bebizonyította, hogy futballsportja magas fokon áll. Kevés hiányzott ahhoz, hogy a román csapat győzzön.

HAZÁERKEZETT A ROMÁN VÁLOGATOTT. Temesvárról jelentik: A román válogatott futbalcsapat tegnap éjjel 12 órakor megérkeztek Temesvárra. Egy részük azonnal tovább folytatta útját a fővárosba. Utódi tréner szerint egy egészen Bindeavall megnyertük volna a csehek elleni játékot.

TENIS

Simon (Haggibbor) harmadik lett a Makabi országos teniszversenyén. Csernovicből jelenti tudósítónk: Május 27 és 28-án zajlott le a Makabi szervezett országos teniszversenye kizárólag Makabisták részére, a Makabi vándorserlegért. A férfi egyesben első lett Segal Bukarest (aki a kupát nyerte), második Steiner NAC, harmadik Simon Haggibbor Kolozsvár, negyedik Cserbu Bukarest. A férfipárosban a versenyeket még nem fejezték be.

A Haggibbor is indul az Universitatea országos teniszversenyén. Június 1, 2 és 3-án rendezik meg az Universitatea országos teniszversenyét, melyen az ország legjobb teniszezői között Botez román bajnok és Karakosteáné is indul. A Haggibbor legjobb gárdájával vesz részt a versenyen. A férfiak közül Radó, Simon, Rosenbergek és Erős, a hölgyek közül Rubinné és Frenkel Kató indulnak az országos versenyen.

Hogya

Mi történt a matróna

A temesvári—b... tempóval számul... gyén, amelynek... vissza az éppen... he sugarait. A... nem érdekli a p... ma akadt, amely... sak figyelmét. A... ról kiindult csak... A liberális képv... idegekkel elvisel... rchan a fővárosb... eseményeknek... fektus reményekt... holnapután esed... osztás reményéb... szát. Szemben ve... cégi gyáros, aki... benfenteseknek... tozásból a jólló... tek illata vonza... z bangoztatni, h... érdekli a politik... — Nem tudom... lai meg az avare... után telefonon... Zornában az ér... szombaton tetes... fan üzleti tárgya... egyébként már... ben lennek. Ha... nek a halála mia... gok. Az uralkod... kormányalakítás... pillanatban, am... sére készült a ve... az öreg milyen... a feleséghez. A... A volt polgár... pillantása rezign... na alig bordonzó... liberális honatya... — En már ke... ebből a politiká... sincs, hogy hadd... a szélsőjobboldal... hogy szolgálatot... nak és a trónna... emiatt vezérül... ket. Jót! Tatar... hogy persona g... előtt. Kormányoz... csináltunk esodsi... volna többre a... között. Akárhog... verziót, redukál... gokát, készíttük... menti többségű... dárís. Miért hog... titokzatos kezek... kormányunk sor... — Ti nem ak... tan vissza az av... rescu neve nem... many vezetésér... Brătianu általa... tudnának birköz... dehat Dinu Bra... tatja magát és... Azok után, am... esolatban törté... heti kezébe a g... tekintélye a ha... lehet más, mint... A vita új ki... erősen belehevül... ba és csak a s... kerül lehűtenie... liberálisoknak... reszkánusoknak... a válságon, A... is eldőlt már. A... netileg jön, hog... noilescu korpor... tatura felé. A k... fordul a gyáros... értenek Manoil... ta személyes ve... esőndesen állor... dektelen negye...

Turnu-Severin... től a barnára... ronja. Feketeáll... Fekete ruhák, z... Itt-ott néhány... mis. Csupa volt... állami előke... temetéséről jön... közepén áll a... gurája csakne... a tömegből. V...

Hogyan simult el a liberális kormány legutóbbi krizise

Mi történt hétfőtől hétfőig? Könnyek, amelyek nemcsak egy jóságos matrónát, hanem uralomrajutási reményégeket is siratnak

A temesvári—bukaresti rapid szédületes tempóval száguldozó végig a Duna völgyén, amelynek vize kékesszürkén veri vissza az éppen elbujni készülő nap renyhe sugarait. A vonat utasait, azonban nem érdekli a panoráma. Érdekesebb téma akadt, amely teljesen lekötötte az utatársak figyelmét. Amióta a vonat Temesvárról kiindult csak politikáról folyik a szó. A liberális képviselő nem bírja otthon ép idegekkel elviselni a válságos híreket, s ebben a fővárosba, hogy tanuja lehesen a véleményeknek. A volt avarészkanus prefektus reményektől duzzadva és a holnap holnapután esedékesé válló új tisztviselés reményében szedte össze podgyászát. Szemben velük a temesvári kisebb-egyi gyáros, aki még az előző kettőnél is befentesebbnek jelenti ki magát, a válságosból a jövő esetleges üzleti lehetősége illata vonza a fővárosba, de nem győz bangoztatni, hogy őt „egyébként” nem érdekli a politika.

— Nem tudom mi történni — szólal meg az avarészkanus. — Pénteken délután telefonon kaptuk egészen pozitív formában az értesítést, hogy a marsall szombaton leteszi az esküt. Halaszthatatlan üzleti tárgyalásaim tartottak vissza egyébként már magam is régen Bukarestben lennék. Ha csak a marsall feleségének a halála miatt nem toldták el a dolgok. Az uralkodó bizonyára nem akarta kormányalakítását megbízni egy olyan pillanatban, amidőn feleségének temetésére készült a vezér. A király tudta, hogy az öreg milyen szeretettel ragaszkodott a feleségéhez. Áldott jó asszony volt.

A volt polgármester itt elérékenyül, pillantása rezignáltan nyugszik el a Dunán alig borbózó, nyugodt felületén. És a liberális honatya felsóhaj.

— En már kezdek semmit sem érteni ebből a politikából. Még hat hónapja sines, hogy hatalmon vagyunk. Vállaltuk a szélsőjobboldal letörésének kockázatát, hogy szolgáljatok tegyünk ezzel a hazának és a trónnak. Fel kellett áldoznunk emiatt vezérünket és miniszterelnökünket. Jött Tatarescu, kiról azt mondták, hogy persona grata a felsőbb fórumok előtt. Kormányozunk. Nem mondom, nem csináltunk csodákat, de ki az ördög vitte volna többre a mai lehetetlen nehézségek között. Akárhogy is megcsináltuk a konverziót, redukáltunk a külföldi adósságokat, készítettük a költségvetést. Parlamenti többségünk fegyelmzett és szolidaritás. Miért hogy bukunk meg? Miféle titokzatos kezek turkáltak megint belé a kormányunk sorsába?

— Ti nem akarjátok megérteni — csattan vissza az avarészkanus — hogy Tatarescu neve nem elegendő ma egy kormány vezetésére. Nem mondom, ha egy Brătianu állna a kormány élén, meg tudnátok bírközni ideig-óráig a bajokkal, de hát Dinu Brătianu Kiszígenben kurlatja magát és hallani sem akar rólatok. Azok után, amik az előléptetésekkel kapcsolatban történtek, csak olyan ember veheti kezébe a gyeplőt, akinek meg van a tekintélye a hadsereg előtt is és ez nem lehet más, mint a marsall.

A vita így kiélesedik. A két politikus erősen belehevül érveink felsorakoztatásába és csak a szemüveges gyárosnak sikerül lehűtenie őket, kijelenti, hogy a liberálisoknak nincs mit sirniuk, az avarészkanusoknak pedig nincs mit örülniük a válságon. A kormány sorsa amugy is eldőlt már. Avarescu pedig csak átmenetileg jön, hogy előkészítse a talajt Manolescu korporatív állama és a nyúlt diktatúra felé. A két ellenfél erre együttesen fordul a gyáros ellen. Bámulatosan egyet értenek Manolescu lebecsülésében. A vita személyes ténre csap át, ellaposodik és esondósen álomba ringatja a teljesen érdektelen negyediket...

Turnu-Severinben feketélik a tömegből a barnára mázolt ósdi állomás peronja. Feketélik a szó szoros értelmében. Fekete ruhák, zsakejtek, kemény kalapok. Itt-ott néhány magasrangú tiszt uniformis. Csupa volt miniszter, parlamentér és állami előkecsés. A marsall feleségének temetéséről jönnek éppen. Kis csoport közepén áll a marsall, szikár hosszú figurája csaknem egy fejjel emelkedik ki a tömegből. Világoskék szeméit vörösen

árnyékolja a sírás nyoma. A 74 éves ősz marsall még most is könnyezik. Sir a jóváialis Trancu Iasi is az Avarescu-kormány volt munkaügyi minisztere és a marsall egyik legkövérébb és legtántoríthatatlanabb híve is. Jelen van az avarészkanusok egész vezérkara. A marsall szalonkocsijában foglalnak helyet, fiúknak pedig új utasokkal szaporodnak, akiknek nem jutott hely a vezér közvetlen közelében.

A politikai vita ismét fellángol. A temetésről jövő volt brailai szenátor friss hírekké szolgál és összefoglalja a krízis történetét.

— Május 10-ike után 1600 katonatiszt jelentette ki, hogy elégedetlen azzal a móddal, ahogyan az előléptetések történtek. Hogy hogynem, — és itt egy sokatmondó, illetőleg sejtető mosoly kíséri a beszélő szavait az 1600 elégedetlenség alá írás formájában kristályosodott ki egy memorandum alatt. És hogy hogynem, ez a memorandum eljutott a marsallhoz, aki megvitatta a dolgot Argetoianuval. Az ügy komolyságához a bulgáriai események után szó sem férhetett. Argetoianu értesítette az akcióról a legfelsőbb fórumot. Másnap a marsallt telefonon hívák audienciára. Az audiencia után mi

már tudtuk, hogy hét végére kormányon leszünk.

— Hogy, hogy? Nem értem — szól közbe a liberális képviselő. Mi köze van a kormánynak az előléptetésekhez? Az előléptetések az illetékes katonai fórumok készítik elő és a hadügyminiszter csinálja, aki előbb még az uralkodónak is bemutatja a tablót. Ha valaki hibás, az csak a hadügyminiszter lehet. Vonja le a következményeket. De miért kell emiatt lemondania a kormánynak, amely nek sem tudomása, sem beleszólása nincsen ezekbe a dolgokba.

— Hja ez a politika — válaszolt hangosan és fölényesen az avarészkanus.

Krajovában Argetoianu csuf himióhelyes arca kandkált ki a peronon várakozók között. Mint rendesen, most is politikai hívek csoportja veszi körül és a volt belügyminiszter, minden politikai krízisek ördögi keverője és haszonélvezője, szivarját szájaszögletében tartva fölényesen és foghegyről diskuráltat hűvel. Politikai Mephisto — ölik fel hirtelen a gondolat —, de a Rapid már tovább indul és előkecs utasai most már nem csak Argetoianuval, de Vaitoianu tábornokkal, George Brătianu legfőbb politikai tanácsadójával megszaporodtak. Meg tudjuk nemskára, hogy a marsall szalonkocsijában egymást követik a nagy horderevű megbeszélések. A liberális képviselő is felderítő utra megy, amelyről ragyogó arccal tér vissza fiúkébe.

— Eppen most kapom a hírt, hogy a kormány helyzete megszilárdult. Maradunk! — szakadt fel belőle spontán őszinteséggel a megkönnyebbülés sóhaja.

Az avarészkanusok elsápadtak.

— Hogyan? Ki mondta ezt?

— Teljesen megbízható egyén — hangzik a magabiztos válasz.

— Ugyan! — legyint a másik avarészkanus hívó, aki szemmeláthatólag önmagát igyekszik megnyugtítani. A liberális kormány ténylegesen meg van bukva. A lemondást csak azért nem publikálták, mert az uralkodó meg akarta várni, amíg a marsall visszatér a fővárosba élettársa temetéséről.

Észre sem vettük, hogy közben beesteledett. Nyugovóra téré falvak, unalmas kisvárosi állomások mellett rohan a vonat, amelyeknek perronján ájmosan csillog a jelzőharang. Éjfélkor érkezünk a fővárosba, az északi pályaudvaron néma demonstrációval várja a marsallt a hívek nagy tömege. Néma demonstrációval, amely formailag a vezér gyászát respektálja, lényében azonban a hatalomrajutási reményégeit temeti. A fővárosban kiderül, hogy a marsall hívei nem minden ok nélkül ontották forró könnyeket a frissen hantolt turnuseverini sir felett.

A marsall jóságos feleségével együtt sirbaszálltak az avarészkanusok kormányrajutási lehetőségei is. Péntektől hétfőig, amíg az ősz matróna temetésé végbement, lélekzethez jutott a liberális kormány. A nemzeti parasztpárt vezére, Mihailache szombaton memorandumban követelte az uralkodótól a liberális kormány uralmon tartását. A közvélemény sem fogadta örömmel az újabb kormányváltás híreit. Azok a személyiségek, akiknek részvételével a marsall kormányának tekintélyét alapította: Dr. Angheliescu, Vaída Sándor, Prezan marsall, sorra lemondtak.

Kedden délelőtt Angheliescu dr. audiencián jelent meg az uralkodó előtt. Az audiencia után felkereste a marsallt és közölte vele, hogy tudomása marsallt és előle helyén maradt a liberális kormány. (k. r.)

Capitol Mező premier műsora: **NE CSALD MEG A FÉRJEDET!** Vigoperett filmujdonosság! Gyönyörű ének és fenomenális táncszámokkal! Főszereplő: **ROSITA MORENO** a tánc királynője és **RAUL ROULIEN**. Műsor előtt: A legújabb Fox világhírű.

Ujabb tanuvallomások az Arlosoroff-perben

Junius elejére várható ítélet a nagy perben

Jeruzsálem, május 30. Az Arlosoroff-per legutóbbi tárgyalásán Horace Samuel védőügyvédi bejelentette, hogy egy hét alatt be akarja fejezni a védelem tanuinak felvonulását és így ítélethozatalra junius elején kerülhet sor. Még 47 védőtannu kerül kihallgatásra.

Josif Glickmann elmondja, hogy az Arlosoroff-gyilkosság estjén elnökölt a kfar-szabai revizionista pluga ülésén és igazolja, hogy azon a gyűlésen Cvi Rosenblatt is részt vett, sőt a gyűlés egyik főszónoka volt.

Isaak Steinberg rendőrinspektor meg erősíti, hogy a gyilkosság éjszakáján dr. Arlosoroff özvegye kérte őt, hogy ne csak zsidó, hanem arab gyanúsítottak fényképeit is mutassa neki.

David Friedmann rendőr, aki Tennenbaum inspektornak asszisztált Stavsky

szobájának átkutatásánál, elmondja, hogy Chasan a lakás tulajdonosa az ő jelenlétében mondotta Tennenben inspektornak, hogy ő maga, Chasan, pénteken nem látta szobájában Stavskyt. Felesége azonban látta közvetlenül gyertyagyújtás előtt.

Trusted bíró: Van tudomása arról, hogy Chasan a vizsgálat alatt azt mondta, hogy személyesen látta Stavskyt péntek este a szobájában?

Tanu: Igen, erről tudok.

Friedlander rendőr elmondja vallomásában, hogy Apu Regaig nyomszakértő, a gyilkosság utáni szombat hajnalban a lábnyomokat kereste, a domb közelében békédeve mondotta: „Mit csináljak, itt semmit sem látni. Ha csak egy csepp vér volna itt!”

A KOMZET-nek nem áll szándékában német zsidókat Birobidzsánba telepíteni

Külön színházat kap Birobidzsán

Newyork, május 30. Az American Agro-Joint, mely 12 éve végez kolonizációs munkát Szovjetországnak, nyilatkozatot tett közzé, melyben melegen üdvözli a szovjetkormány azon elhatározását, hogy Birobidzsánban autonóm zsidó köztársaságot létesít és örömeinek ad kifejezést, hogy résztvehet ebben a kolonizációs munkában.

Moszkva, május 30. A Zsidó Távirati Iroda moszkvai tudósítója beszélgetést folytatott a KOMZET vezetőivel, Peter Smidovitsch-ossal és Boris

Trockival, akik a birobidsáni telepítési irányítják. Arra a kérdésre, igaz-e hogy tervbe vették a németországi zsidó menekültek egy részének Birobidzsánba való telepítését, Trockij kijelentette, hogy erről a verzióról a külföldi sajtóból értesült. Ilyen irányú konkrét javaslatok még nem történtek. Ha valamely részről el fognak hangzani ilyen javaslatok, úgy majd meg fogja vizsgálni a kormány és a KOMZET, vane lehetősége egy ilyen telepítésnek, vagy sem. Erről azonban

ma beszélni, még igen korai.

A leningrádi földrajzi intézet expedíciót küldött Birobidzsánba Danilow professzor vezetésével, hogy elkészítsék gazdaság földrajzi monográfiáját és térképét Birobidzsánban. Hír szerint állandó zsidó színházat is építenek Birobidzsánban. Azt azonban cáfolják, hogy önálló hadserege és külön pénzgétsége lesz az országnak. Egy Birobidzsánról szóló jelentés elmondja, hogy az országnak már 28.207 hektár megművelt földje van és a kolonisták 100 traktorral rendelkeznek. A kormány állítólag 20 millió rubelt becsát ebben az évben a birobidsáni telepítés rendelkezésére.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya június 3-án, vasárnap autókirándulást rendez a Szolcsvai bányákhöz Kolozsvár — Tordaszintlászó — Jára — Borév — Aranyosvölgye — Torda — Kolozsvár utiránnyal. Indulás reggel fél 5 órakor a klubtól. Jelentkezni csütörtökön és pénteken este fél 8-tól fél 9-ig kizárólag a Haggibbor klubban Calea Victoriei 10, első emelet lehet. Ezenkívül reggel fél 8 óra indulással gyalogkirándulás Indulás a klubtól.

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya június 8, 9, 10 és 11-én négynapos kirándulást rendez a Gyilkos tóhoz Kolozsvár — Marosvásárhely — Szováta — Gyilkos tó — Borszék — Szászrégen — Kolozsvár utiránnyal. Erdekődni és jelentkezni csak a Haggibbor klubban lehet, Calea Victoriei 10, első emelet. Jelentkezni legkésőbb június 5-ig Sándor Samu Főter 9. sz. alatti üzletében és kedden este a klubban lehet.

„OLLA” a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Gazdag munkaprogramot dolgozott ki Marosvásárhelyen az Erdélyi és Bánáti Izr. Hitközségek országos kongresszusa

Jövő évben Lugoson gyűlnek össze az erdélyi és bánáti hitközségek

Tg.-Mures-Marosvásárhely, május 29. (Az Uj Kelet tud.) Az Erdélyi és Bánáti Országos Izraelita Iroda (Hitközségek Szövetsége) hétfőn reggel kilenc órakor kezdte meg ülését a marosvásárhelyi zsidó kulturaházban a kiküldött delegátusok jelenlétében.

Az elnökség emelvényén dr. Adorján Armin országos elnök mellett dr. Löwy főrabbi, dr. Keoskeméti Lipót főrabbi, Lax A. Salvator titkár és Sennensieb Béla marosvásárhelyi hitközségi elnök foglaltak helyet.

Az országos kongresszus dr. Adorján Armin elnöki megnyitójával kezdődött meg. Az elnök rövid visszafüggelést tett az országos iroda múltjáról, jelenéről, annak működéséről és eredményeiről. Beszámolt az erdélyi és bánáti zsidó hitközségek szomorú aktuális helyzetéről, majd kitért az erdélyi zsidó főpapok aktivitására, amely méltó módon érezte a jótékony hatását az erdélyi hitközségek életében.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitót követően az iroda működéséről szóló jelentés felolvasására került sor.

Az évi jelentésből kitűnik, hogy az országos iroda a múlt években elért kiváló eredményeket nemcsak megtartotta, de gyümölcsöztette és felfokozta.

Az év folyamán megalakult az Erdélyi és Bánáti zsidó iskoláinak tantervűből alkotott zsidó tanegyesület — számol be a jelentés — amelyet az országos iroda teljes erejéből erkölcsileg és anyagilag is támogatott. A tanügyi és kulturális bizottságok intenzív munkához kezdtek. Komoly tárgyalás alá vették a zsidó iskoláknak megfelelő zsidó tankönyvekkel való ellátását, a zsidó tanítóképzés problémájának megoldását és az utánpótlás kérdését.

A vallásügyi bizottság a hitközségek felkötésével foglalkozott. Sikertelenül az irodának jelentése szerint az 1931 évi elmaradt államsegélyt is megmenteni, bár adó honokban. A minisztériumi tárgyalások folyamánvagyok több kisebb hitközség életét tudják biztosítani a magasabb államsegéllyel. Adómentességet szerzett ez évben is az országos iroda a pázkára és az elmúlt évben 1200 ügyiratot intézett el.

Az iroda aktív és gazdag eredményeit felmutató beszámolója után dr. Löwy Ferencet ünnepli kettős jubileuma alkalmával meleg szavakban a kongresszus, Löwy főrabbi meghatótt szavakban köszöni meg a megemlékezést, de egyben a kongresszus nevében köszönetet mond az irodának és dr. Adorján elnöknek is hathatós munkájukért.

Ezután a kongresszus elhatározta, hogy az elhunyt dr. Eisler Mátyás és dr. Vértessy Adolf tagok emlékére tett alapítványokból 3-3 ezer lejrel az erdélyi rabbi-növendékek, illetve felekezeti tanítók és tanárok számára kiírandó pályázat leg sikerültebb munkáit fogják díjazni.

Ezután a tanügyi kérdések megvitatására kerül sor. Kabos Béla nagyváradi delegátus a tanügyi bizottság heterogén összetételét következtében előtűnt technikai akadályokról számol be, majd vita fejlődik ki, amelynek során dr. Löwy, Szentes Henrik, Sennensieb Béla szólnak hozzá a kérdéshez érdekes meglátásokkal. Dr. Löwy Ferenc tesz ezután jelentést az ő vezetése és felügyelete alatt működő marosvásárhelyi tanfolyamról, amely az erdélyi hitközségek felekezeti és adminisztratív alsóbb tisztviselőit képezi ki. Dr. Adorján Armin elismerését fejezi ki a marosvásárhelyi főrabbinak a tanfolyam irányításáért.

A marosvásárhelyi tanítóképző országos szubvenciója körül is vita fejlődik ki, amelynek során Sennensieb Béla, dr. Lenke Manó és Dr. Konrád Béla szólnak fel, de végül elhatározzák, hogy a rendes évi szubvención kívül, minden erdélyi és bánáti zsidó hitközség hozzáfog járulni valamelyes összeggel a marosvásárhelyi tanfolyam fenntartásához.

Ezután az egyes indítványokat olvasják fel. A marosvásárhelyi hitközség vezetése azt indítványozza, hogy a zsidó hitközségek szociális önvédelmének biztosítására, kreaáljon minden zsidó hitközség a saját kebelén belül munkaközvetítő

jogi tanácsadó, orvossegély szerveket. Ezt a javaslatot a kongresszus elvileg nagy lelkesedéssel fogadja el, egyben annak gyakorlati kivitelére a vezetőség kap meghatalmazást.

Klein Gyula kolozsvári delegátus a Zsidó Kórházegyesület és a kórház siker-dus működéséről beszámolva, felkéri a jelenlevő országos delegátusokat, hogy hitközségeikben a lehetőség szerint propagandát fejtsenek ki ennek az intézménynek az érdekében.

Még Moskovits Jenő marosvásárhelyi elemi iskolai igazgató számol be arról, Temesváros a nyár folyamán román és héber nyelvből egy tanfolyam lesz a zsidó tanítók számára, amelyre az egyes hitközségek támogatásáért. Ezt a kongresszus elvben el is fogadja. Utána Szentes Henrik aradi elnök számol be palesztinai tapasztalatairól és energikus felszólalásában az ifjúság problematikájának jövője érdekében az elemi iskolákba a héber nyelv bevezetését követeli. Dr. Konrád Béla szól hozzá ehhez a kérdéshez és egyéni szemszögből latolgatja ezt a kérdést.

Az országos kongresszus befejező akkordjaképpen Katz Ignác kolozsvári de-

legátus kéri a vezetőséget, hogy az országos iroda a marosvásárhelyi hitközségeknek, annak vezetőségének és dr. Lenke Manó lugosi főrabbinak, aki a jubileumi ünnepségen a diszbeszédet tartotta, egyhangu köszönetet szavazzon meg, amit a kongresszus természetesen örömmel fogad el.

Még azt határozzák el, hogy a lugosi hitközség meghívása folytán a jövő évben Lugoson fog ülésezni az országos kongresszus és ezzel a nagygyűlés véget ért.

Itt említjük meg, hogy hétfőn délután az Erdélyi és Bánáti rabbiégyesület ülésezett Marosvásárhelyen. A gyűlés dr. Löwy Ferenc elnökletében zajlott le és a megjelent főrabbi között résztvett dr. Nébel Abraham magyarszalonai főrabbi titkári és dr. Lenke Manó lugosi főrabbi alelnöki minőségben.

Az országos rabbiégyesület a középiskolai hitoktatás égető kérdésével foglalkozott, mert a modern tudásnak megfelelő szelvényben nevelkedő ifjúságnak a számára feltétlenül fontosnak tartja a modern zsidó ismeretek elsajátítását. Szó volt a kisebb zsidó hitközségek lelki ügyének istápozásáról, oly irányban, hogy az ily anyagiakban szűkölködő kisebb zsidó eklézsiáknak anyagi megterhelés nélkül jut tassanak megfelelő rabbikat rendelkezésükre. Végül kari ügyek és egyháziroldalmi kérdések merültek fel és kerültek megvitatásra a gyűlésen.

A dr. Löwy Ferenc vezetése és felügyelete alatt álló és hitközségi tisztviselőket kiképző tanfolyam vizsgálói zajlott le még az egybegyűlt rabbiak előtt. Dr. Deutsch brassói főrabbi vezetése mellett az összes tantárgyakból levizsgáltak a növendékek, akik majd az erdélyi-bánáti zsidó hitközségek rabbijai, de főleg hitoktatói és alkalmazottjai lesznek.

Benezel Béla

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Csütörtökön este félkilencor premier: A fattyu. Tapsony Endre új, szenzációs színjátéka, a főszerepekben: Feleke Mihály, Kőszegi Margit, Juhász Eta, Hegyesi Ica, Bereng Béla, Borovszky, Horváth, Kornai, Szabadkai. Pénteken este félkilencor: A fattyu. Tapsony Endre színjátéka másodsor Szombaton este félkilencor: A fattyu. Tapsony Endre színjátéka, harmadszor.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, csütörtökön utoljára nagy kettős műsor: I. Gyenge pillanat. Fősz.: Carole Lombard. II. Te vagy az egyetlen. Operettlágér. Fősz.: Lane Haid, Szőke Szakáll.

Holnap, pénteken nagy premier. Kettős műsor: I. A vérboszu. Izgalmas cowboy premiefilm. II. Egy bolond ötlet. Operettlágér, fősz.: Willy Fritsch, Bársony Rózi.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől szenzációs premier: Kelet varázsa. Izgalmas keleti történet tele zenével és eredeti felvételekkel. Főszerepekben: Camilla Horn és Jack

Trevor, Hallgassa meg az új hangos leadógépünket!

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Péntek 3, 5, 7, 9 órakor: Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: A szőke párdúc. Csodás felvételi exotikus film, főszerepekben: Clark Gable és Joan Harlow.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor: Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor: Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Sörben az igazság. Szenzációs vigjáték, főszerepekben: Maic (Buster Keaton).

RÁDIÓ MŰSOR

Keleuturópai időszámítás szerint

Csütörtök, május 31.

Budapest, 13: Lemezek, 14:30: Lemezek, 18: Dincuzenekar, 19:15: Dincuzenekar, 20:30: Verdi: Trubadur e. operája.

Budapest, 11: Egyházi ének és szent. beszéd a Bazilikából, 13:30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 15: Hanglemezek, 17: Cigányzenekar, 18: Földművelésügyi minisztérium előadásorozata.

A KORAI VÉNÜLÉS ELKERÜLÉSE VÉGETT...

Ha az arc nem ráncos, a bőr üde és a mell kemény... ez ugyebár azt jelenti, hogy a nő fiatal?... A jó vér teszi a bőrt széppé, mondják a délfranciaországi asszonyok és igazuk van, a bőr szerves része a szervezetnek és annak minden változását magán viseli. Mielőtt a vér romlani vagy szegényedni kezd, a bőr színe viaszszárgává vagy halványzürkővé válik; elvesztik fényét, összerúncosodik rózsái elhervadnak.

Joggal mondhatjuk tehát, hogy a szép bőr az egészég tükré. A korai vénülés elkerülésének előfeltétele a vér ifjúságának és tisztaságának megőrzése, amit azáltal tudunk legbiztosabban elérni, ha minden este beveszünk egy kevés URODONAL-t. Az

URODONAL

megőrzi az ifjúságot.

CHATELAIN gyártmány

MEGELÉHETŐ MARRA

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

18:30: Rékas Miklós hárfázik, 20: Nép. színműelőadás a Studióból: Hanka, 22: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése 23:45: Cigányzene, 24:30: Jazz.

Bécs, 22:10: Haydn: B-dur mise az udvari zenekar előadásában, 23:35: Tánccs. lemezek.

Berlin, 20:10: Haydn halálának 125. évfordulóján. F.dur vonósnyégyes.

Prága, 17: Az egyesített prágai katonazenekarok hangversenye, 23:45: Smetana: Viola, romantikus opera.

Róma, 18:30: A zeneművészeti akadé. mia hangy, 23:15: Könyvű és tánczene.

Varsó, 13:15: FMharmónikusok, 15:20: Szalonzenekar, 23:10: Könyvű lemezek, 23:30: Kávéházi tánczene.

Péntek, június 1.

Bukarest, 13: Lemezek, 14:20: Lemezek, 19: Rádiózenekar, 20:20: Rádiózenekar, 22: Stefanescu csellóművész játéka, 23: Könyvű zene, 23:15: Galperin játéká éneklő fűrészen, 23:50: Lemezek.

Budapest, 12: Közvetítés a tornász vil. labdarúgócsapatokról, 13:30: Honvédszene, 16:30: A rádió diákférfái, 18: Buda. pesti egyetem énekarok, 19:20: Sportközlemények, 19:40: Kernderr-trió, 20:30: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operaj. növendékeinek vizsgái előadása az Operaházban, 23:40: Cigányzene.

Bécs, 13: Rádiózenekar, 14:10: Rádiózenekar, 23:15: Népeperai zenekar.

Berlin, 19:30: Beethoven: Menüet két hegedűre és eszillóra, 21:30: Bruckner: C-moll szimfónia.

Prága, 18: Az Ondricssek vonósnyégyes játéka, 22: Délszláv dalok.

Róma, 18: Grieg: F.dur hegedű. és zongorazónata, 21:45: Hangverseny.

Varsó, 19:10: Kávéházi zene, 21:15: A rádió szimfonikus zenekara, 23: Szalonzene lemezek, 23:30: Tánczene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyesületi kösibenél egy órá 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt hirdetések 30 szásalatt kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Kóser vegetárius koszt f. hó 15-től ismét kapható a Familia kóser vegetárius étteremben Unió u. 10. hátnál az udvarban, ahol Schwartz Ignác vezetésével a közönség rendelkezésére. Figyelmes, szelid kiszolgálás, mérsékelt árak. Abona. előjegyzéseket már elfogad.

Lehrerin suche auf ständige Posten. Offerte mit Lebensbericht an David Gross Satu-Mare, Petru Rares 35.

Használt gőzkazán, esetleg lokomobil, 4 atmoszférától feljebb, továbbá használt duplafalu 6-700 liter tartalmu vas. és rézűst (duplikátor) azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóba „Jókarban” jellegre.

Ujburgonyát olcsón szállít Jung Péter Cenadul.Veche (Ócsanád).

Szüükségtelen patetón, rádió, fényképezőgép, hangszer és dísz tárgyai megvásárolja: „PAX”, Calea Victoriei 6.

Csipekebevarrás, függöny, ágyterítő, páznák montirozása, kelengyék készítése Cul. Reg. Ferdinand 3. Weissmann R. —

Kettőszobás konyha, fürdőszobás lakást keresek sürgősen. Címeket kérem „Sürgős I” jellegre a kiadóba leadni.

Különbejárati jól burtozott szobát keresek a Ferrdinand uton vagy közelében. Címeket a kiadóba „Főtisztviselő” jellegre kérek.

Csipekebevarrógép és plisztrózó felszerelés eladó Szavann u. 6.

28 éves izraelita fiatalnember nőül venne olyan leányt, ki palesztinai certifikáttal rendelkezik. Választ „Boldog jövő” jellegre a kiadóba kérek.

Huszonkétéves, jómegjelenésű, ügyes, szerényigényű fiatalnember benősülne valamilyen zsidó házba. Falura is szivesen megy. Választ „Volt bocher” jellegre a kiadóba kérek.

Központban különbejárati burtozott szoba, teljes ellátással és fürdőszobával. használati kiadó.

A Zsidó P

Str. Gen. P

Május 31, c

— A fran szellemű adó a kamarába, cia kormány szellemű adó a kamarába, sekre kivétel kereskedelmi

— Rövid ben rendezésük ifjúság kulatokban menetekben, bergben elti feldiszítését hogy a Vatil végkép bezár ra használ bazilikát, an ukrányelvű tottak, noha mus első é misék színhe tonaj repülő ben Lubaczo lóta meghalt megmenekült vízeken törté tatása miatt la között fe követ utasi hogy jelente Anlia erélye mellett Vale gyorsvonator aki a leprakó na készült a lyezték azoka zás ideje ala A Memel ter nyomdában denta könyv tak le.

— Felene gyilkosság t év október vari állomá lében, hogy lötte Pacura kást. Mint megirta. Bo lében lévő gatott egy jat bevallas man ismert tolt Bodeát borozgató fiatalnember szóval hitva nem ment, nő ekkor Pa saságában repülőhido Mikor a hiték, hogy le volt, követi ért Bodea é jöjjön vissz nő most is tott és felet talalta, aki litották a k szenvedett.

a tavasz fo lason szánd és öt hónap tábla a ma évre emelt

— Salamo kántor. Mára novicból erk hogy a napo mon Mózes tal kántor n ország határ csinálnak az Szigetről ind mult sevoul bach templom olyan sikert zdtették. A a többi veze ban számol valamennyie rnak róla. S marosszigete patriájában

UJ KELET Legújabb hírek

„A revízió csak háborúra vezethet, területek átadását vérontás nélkül nem lehet elképzelni“

A leszerelési főbizottság ülésén Litvinow Németországra háritotta a felelősséget a mai helyzetért

Zsufolt karzatok előtt nyit meg a leszerelési konferencia ülése. Norman Davis után Litvinow mondott szenzációs beszédet. Az új Oroszország véglegesen lemondott a hódítási politikáról. Senki sem akarja a leszerelési konferencia csődjét

Párizs, Moszkva, Ankara és a kisantant közös megegyezéséből született Litvinow beszéde?

Genf, május 30. Telt ujságírópályók és zsufolt karzatok előtt nyitotta meg tegnap délután Henderson elnök a leszerelési főbizottság nyilvános ülését. Az elnök megnyitójában rámutatott arra, hogy érkezett immár a pillanat, amikor a főbizottságnak döntenie kell, folytassák-e a tanácskozásokat. Történelmi visszpillantás során megállapította azután, hogy az általános politikai légkör a konferencia kezdetekor sem volt kedvező s hogy ez azóta sem javult. Ismertette az 1932 december 14-i határozatot, amelyben elvben elismerték Németország egyenjóságát, majd rátért arra, hogy az 1933-as angol tervet egyizben már elfogadták tárgyalási alappal, de az után a megegyezés lehetősége újra megfeneklett.

Figyelmébe ajánlotta a konferenciának, hogy a mai helyzetben a leszerelési probléma alapja a biztonság kérdése. Ezenkívül meg kell a módját találni annak, hogy a légi fegyverkezésnek véget vessenek és hogy a fegyvertyűrást és a fegyverkereskedelmet nemzetközi ellenőrzés alá helyezzék.

Litvinow beszél

Litvinow orosz külügyi népbiztos kért szót. Litvinow rámutat arra, hogy a szovjet elejétől kezdve a teljes leszerelés megvalósítását sürgette, miután miután az ellenőrzött leszerelés kontrollját nehézkesen kresztülvihetőnek tekintheti.

Burkolian azt is állította, hogy a német külpolitikail propaganda nagy részt kap a mai helyzet miatti felelősségből.

Akció Németország visszatérésére Genfben

Brüsszel, május 30. Több lap genfi jelentései szerint Genfben hivatalos angol részről azt ajánlották Franciaországnak, hogy egyezzen bele Németország ellenőrzés mellett korlátozott fegyverkezésébe, mert ez még mindig jobb lesz, mint az engedély nélküli német felfegyverkezés. Egeszen bizonyos, hogy Németország a Népszövetség és a leszerelési konferencia külön engedélye nélkül is rövidesen nagy léptekkel igyekezik majd másodrendű katonai helyzetének megjavítására s miért tegye ezt korlátlanul, amikor egyszer már elvben elismerték volt a német egyenjóságát. Egyidejű jelentés szerint néhány semleges állam födelegátusai felkérést intéztek Norman Davis amerikai leszerelési födelegátushoz.

Azt óhajtották elérni, hogy a födelegátus igyekezzék odahatni, hogy Németország térjen vissza Genfben.

Az amerikai leszerelési födelegátus elhárította magától a feladat vállalását. El-

Litvinow azt ajánlja, hogy a főbizottság legyen a jövőben segítségére a béke megőrzésére irányuló erőfeszítésekben.

Litvinow genfi beszédét az egész francia sajtó kedvezően fogadta. A Petit Parisien írja, hogy Litvinow a béke megszervezéséhez komoly közreműködést jelent. A Petit Journal kijelenti, hogy a Rajnán túli események arra készítetnek, hogy senki se tekintse elhanyagolandónak a biztonsági fogalmat.

Az Echo de Paris azt hiszi, hogy Litvinow beszéde Párizs, Moszkva, Ankara és a kisantant közös megegyezéséből született.

Litvinow offenzívája lehetővé fogja tenni a leszerelési konferencia meghiúsulása esetén a tényleges felelősség megállapítását. Az Oeuvre genfi külföldtudósítója írja, hogy Litvinow beszéde nagy feltűnést keltett és senki sem kritizálja Franciaországot amiért hozzájárult az Oroszországgal való közeledéshez.

A bukaresti Curentul genfi tudósítója szerint Litvinow tegnapi beszédében kijelentette, hogy a revízió csak háborúra vezethet és területátadást békés uton lehet elképzelni.

A békeszerződések bármilyen módosítása maga után kell vonjon fatális módon egy újabb vérengzést a népek között.

Szenzációt keltett Litvinow határozott kijelentése, hogy az új Oroszország véglegesen lemondott a cári Oroszország hódítási politikájáról. Ezt a deklarációt úgy értelmezik, mint egy biztosítót alluziót, ami Besarabia kérdését illeti.

haározását azzal indokolta meg, hogy az Egyesült Államok nem kíván részt kérni semminő kezdeményezésből.

Berlini híradás arról számol be, hogy Von Rheinbaben báró, Németország volt képviselője a leszerelési konferencián, cikket közöl egyik genfi lapban, amelyben rámutat azokra az erőfeszítésekre, amelyek Németország tett a leszerelés érdekében. A cikk szerzője rámutat arra, hogy hiábavaló Németország genfi visszatérésére várni addig, amíg nem ismerik el Németország jogegyenlőségét a leszerelési kérdésben.

Genf, május 30. Lersten báró, a német békefödelegáció volt tagja, von Papan helyettes birodalmi kancellár megbízottja Genfben érkezett, ahol tárgyal a saarvidéki népszavazást előkészítő népszövetségi Aloisi-bizottság tagjaival.

Még nem kezdődtek meg a kisantant-orosz közeledési tárgyalások

Genf, május 30. Titulescu tegnap tár-

gyalásokat folytatott a leszerelési konferencia legtöbb delegátusával, majd a Balkán-paktum aláíró hatalmainak újabb konferenciáján vett részt.

Genfben még nem tudják, hogy mikor kezdik meg a kisantant-orosz közeledési tárgyalásokat.

A Newyork Herald szerint aligha remélhető, hogy Franciaország az orosz-francia szövetséggel megkockáztassa Lengyelország szimpátiájának elvesztését, már pedig a szerződés megkötésének ez lenne a vége.

Genf, május 30. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben megállapítják, hogy a leszerelési konferencia csődjét senki sem akarja s ezért remélhető, hogy valamilyen formában mégis sikerül az értekezlet megmentése.

A párizsi Matin is megvalósíthatatlannak és delibábnak jellemzi Litvinow javaslatait és rámutat arra,

hogy egy állandósult békeértekezlet fennállása mellett ugyan mivel foglalkozzék a Népszövetség? Ha elvénnek a Népszövetségtől békebiztosító hatáskörét, fontosabb problémával a jövőben nem foglalkozhatnék és legfeljebb a nemzetközi kábító-csempé-

szés és a leánykereskedelem kérdéseiben adhatna tanácsokat a tagállamoknak.

A Petit Parisien bírálja Norman Davis amerikai leszerelési főmegbízott fejtegetéseit s azt hangoztatja, hogy amit a német fegyverkezési egyenjóságossal kapcsolatban leszógni kíván, már régen túlhaladott álláspontnak tekintendő.

A londoni Reuter távirati iroda munkatársa Genfben beszélgetést folytatott az orosz külügyi népbiztossal, aki ennek során megállapítani kívánta, hogy a tegnap előterjesztett javaslatot nem jelentik a szovjetnek a Népszövetségbe való belépésére irányuló szándékát. A népszövetségi tagság és a javaslatok két teljesen különböző dolog, hangsúlyozta az orosz külügyi népbiztos.

A francia nagyvezérkar főnöke a leszerelés ellen

Párizs, május 30. Weygand tábornok, a francia nagyvezérkar főnöke Strassburgban beszédet mondott, amelynek során rámutatott arra, hogy a mai helyzet nagyon hasonlít az 1914-es események előzményeire.

A Rajnán túl újra provokáló fegyverkezés folyik.

Meg akarják félemlíteni a franciákat. A francia kormány nem szabad leszerelést vállalnia és a hadsereget csökkentenie. A gyengeség felbátorítja az ellenséget s eltántorítja a barátokat, mondotta végezetül a francia nagyvezérkar főnöke.

Megnyit a népszövetségi tanács rendkívüli ülészaka is

Genf, május 30. A népszövetségi tanács új rendkívüli ülészaka tegnap zárt üléssel megnyitott. A bizalmas ülésen megállapították az új ülészak végleges napi rendjét.

A németeknek fáj Litvinow beszéde

Berlin, május 30. A német sajtó erőteljes kirohanásokkal fogadja Litvinow genfi beszédét. A Boersen Zeitung megállapítja, hogy francia-orosz házasság megkötésével Litvinow teletűzdelte beszédét Németország elleni támadásokkal. A Der Tag című lap szerint Litvinow a francia nagyvezérkar ügyvédjének játssza ki magát.

Háromszázezer textilmunkás sztrájkja fenyegeti az Egyesült Államokat

Sanfranciskóban véres zavargást rendeztek a sztrájkoló kikötőmunkások

Newyork, május 30. Sanfranciskóban kétezer sztrájkoló kikötőmunkás véres zavargást rendezett. A kirendelt ötszáz főnyi rendőrsapat hosszú dulakodás után könnygázbombákkal tudta szétverni a zavargókat. Nyolc súlyosan megsebesült sztrájkolót a kórházba szállítottak.

New Orleansban a sztrájkoló kikötőmunkások megtámadták a sztrájkoló munkásokat és közülük kettőt súlyosan megsebesítettek.

Clevelandban a sztrájkoló autótaxi vezetők teljesen megakasztották a gépkocsiforgalmat, több sztrájkoló kocsi megtámadtak és szétromboltak. A rendőrség megütöközt a zavargókkal.

A fém munkások sztrájkján kívül még két nagy sztrájk fenyeget az Egyesült Államokban. Mintegy 300.000 textilmunkás sztrájkba akar lépni arra az esetre, ha az országos ujjáépítő bizottságnak a termelés korlátozására vonatkozó rendeletét végrehajtják. A gumimunkások az akroni (Ohio) gyárosok elé azt a követelést szándékoznak terjeszteni, hogy állapítsák meg a munkabérek legalacsonyabb határát és az órabért emeljék fel 40 centről 75 centre.

Toledóban (Ohio) az egyezkedő tárgya-

lások meghiúsulása miatt általános sztrájkot tartanak. Idáig 103 szakszervezet közül 68 az általános sztrájk kiküldésére mellett foglalt állást.

Washington, május 30. Az Egyesült Államok a folyó pénzügyi évet a kincstári hivatalt újabb becslése szerint június végén valószínűleg 7309 millió dollár hiánnyal zárják.

JÉKSZEKRENYT,

modern és garantált hűtőkapacitással készült

GRÜNWALD JAKAB

fémipari üzem CLUJ, Calea Decebal 23.

Előnyös vidéki szállítás

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
Nyomda, Cluj, Strada Barza L, Pop II.
Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa post. piatite in r. No. 224713-

16. Telefon: Havonta 110 évre 600, és földre: Hav. félévre 12, c. detések díje KELET" a csidóság eg. keink után. rás megjelö.

Az egyet

Az intellektuális résznek az az bad pályára jenek, akik Nem elősz legi közép avult és bü ki az ifjaka ritív módon a mindennap Nagy töm iskolákat, a lekcio eset mezőgazdasá hagyniok.

Románia szamártó éve ves mérnök a paraszti ügyvédi és és gyarapí nélküliek b Egészen b pedig az, h

Egyetem iskola mind sokkal több van, de ezek diákok, akik menne, min

Igy hát é jük azt, h akadémiát egyetembe, az ország ő sajt megsz vasztani

A kormány ket beszúnt hogy miné létesüljön a gazdasági ezrei tanulj mányos irár

A kormá akartak: ez másokot. Holott po teremtenie, vállalatokú táskoknál, eg jatokat léte hetett volna

Igy azon tömegeit te beteges sze váltak és a torli mind az állam b

A román ban is egy mutatkozik Angheles középiskola tesz a me sítése érde És olyan oktatásügy fogja boss

Kétféle

A haldó cian tegna csoportt öss cepeció.

Az össze hen világi nek mély leg a bizt az angol

Nehéz e közül, főle jár közele lyik bizto hitonság

Sir Joh ter abban ta elisme egyenjogu megfoszta a feszült az egyenl szocialista Nen leh eeg ebben